

***II

1965

Duhovno
Zivljenje

la vida espiritual

Ena daritev — en duh

6. junija t. l. smo prisostvovali prvemu somaševanju (koncelebraciji) med Slovenci v Argentini. Združeni s pomožnim buenosairesškim škofom msgr. Segura in z desetimi slovenskimi duhovniki smo darovali skupno daritev v spomin vseh naših padlih, ob 20-letnici njihove smrti.

6. junija smo prvič videli in doživeli to, kar je prej medlelo v naših predstavah. Med nam je jasno: več duhovnikov mašuje skupaj istočasno pri istem oltarju.

Novi predpisi o somaševanju so stopili v veljavo na letošnji veliki četrtek, 15. aprila. Somaševanje je bilo s tem vključeno v redno bogoslužje Cerkve po uvidevnosti škofov.

Somaševanje ima poleg drugih odlik posamezne maše še posebej te-le oznake: je ena daritev, eno duhovništvo, eno ljudstvo.

Ena daritev. Nekrvava oltarna daritev je ena in ista kot je bila prva Kristusova, krvava daritev na križu. Naša maša ima svojo vrednost le v moči Jezusove daritve na križu: in milosti na križu zaslužene prejemo po nekrvavi oltarni daritvi.

Eno duhovništvo. Kljub temu da več duhovnikov skupaj mašuje je njihovo duhovništvo eno in isto, ker so združeni v Kristusovem duhovništvu. Pri somaševanju opravljajo vsi eno daritev v moči istega duhovništva, ki so ga prejeli v zakramentu mašniškega posvečenja.

Eno ljudstvo. Zadnja obnova bogoslužja nas sicer pri vsaki maši poveže v eno božje ljudstvo: vsi odgovarjamo, vsi skupaj molimo, pojemo, vsi sodarujemo, in „ker je en kruh, smo mi, ki nas je mnogo, eno telo; vsi smo namreč deležni enega kruha“ (1 Kor 10, 17). Somaševanje to enotnost in povezanost še stopnjuje: tako kot so duhovniki zbrani v eno celoto okoli istega oltarja, tako naj bodo tudi verniki povezani v eno duhovno celoto.

Ena daritev, eno duhovništvo, eno ljudstvo. Vez ki to enoto ustvarja je medsebojna ljubezen: „Drug drugemu služite z ljubeznijo“ (Gal 5, 13), nas spominja letošnje vodilo. Ljubezen nas povezuje z Bogom in med seboj, z Očetom in brati.

Pri prvem somaševanju smo čutili, da je bilo somaševanje veličasten dogodek, vredna zahvala Bogu in dostojni spomin junakov ob 20-letnici. Somaševanje je bilo tudi močno osebno versko doživetje in vzvišen duhovni užitek. Somaševanje nam bodi tudi veliki simbol in močna nadnaravna opora pri ohranjanju slovenskih izseljenskih delov v slovenski in verski enoti.

J. Re.

Bog
jih
je
zasledoval

Graham Greene, angleški pisatelj
— opisovalec globokih verskih
konfliktov

V knjigi s tem naslovom (2. izdaja izšla v Assisiju 1950) je J. Rossi zbral vrsto konvertitov (spreobrnjencev) novejšega časa iz raznih dežel in narodnosti. Opisani so:

Pod naslovom *Pot človeka tega sveta* Aldo Ferrabino, ki se je rodil 1892 v mestu Cuneo v Italiji, bil rektor univerze v Padovi, sedaj pa je redni profesor rimskega prava na univerzi v Rimu, avtor mnogih zgođovinskih in filozofskih del in senator republike.

Pod naslovom *Sled pesnik in dra-*

maturg Sem Benelli, ki se je rodil 1877 v Toscani in umrl 1949; spisal je mnogo zelo znanih del.

Pod naslovom *Neki večer mi je Bog dal vero* sam pripoveduje o svojem spreobrnjenju Dino Segre, ki se je rodil 1893 in je pod imenom Pitigrilli izdal nešteto romanov, ki so prevedeni v vse glavne svetovne jezike. Spreobrnjenje je popisal v posebni knjigi „Kopel Siloe“.

Pod naslovom *Povratek k veri očee*

tov je opisan L. F. Budenz, znani ameriški pisatelj in novinar.

Pod naslovom **Duhovni razvoj znanstvenika** pa sloviti zdravnik Alexis Carrel, ki se je rodil 1873 v Franciji in umrl 1944; spisal je znamenito knjigo „Človek — neznanka“, ki so si jo prevedli že vsi veliki narodi sveta. Bil je predstojnik Rockefellerjevega inštituta v ZDA in je za svoja velika dela prejel tudi Nobelovo nagrado.

Pod naslovom **Kritičen razum in razodetje** opisuje sam svoje življenje Michael Friderik Sciacca, rojen 1908 v Kataniji, redni profesor filozofije v Genovi in pisatelj mnogih filozofskih knjig.

Pod naslovom **Našel sem avtoriteto, ki sem jo iskal** se nam predstavlja Henry Slessor, angleški politik, ki še danes zavzema visoko mesto in je poslanec laburistične stranke.

Pod naslovom **Sin konfucionizma** razkriva svoje življenje kitajski državnik in diplomat Lou-Tsen-Tsiang, bivši zunanji minister Kitajske, ki pa je umrl 1949 kot opat samostana sv. Petra v Gandu.

Pod naslovom **Slava tvojega ljudstva** slika svojo pot od judovstva do katolištva Kenneth Simon. Rodil se je 1909 v New Yorku, bil zdravnik in znanstvenik, zdaj pa je trapist v opatiji Naše ljube Gospe v Dolini (Rhode Island v ZDA).

Pod naslovom **Od praga skrivnosti do praga bitja** utemeljuje svojo znanstveno pot do Boga Fr. Severi. Rodil se je v Arezzo 1879 in je sedaj profesor za visoko geometrijo na rimski univerzi, predstojnik narodnega inšti-

tuta za višjo matematiko in član številnih domačih in tujih akademij. Napisal je okrog 1300 znanstvenih razprav in dobil mnogo mednarodnih nagrad za matematiko.

Pod naslovom **Od pevca popevk do apostola** je opisan Pavel Misraki, ki se je rodil v Italiji, živel dolgo v Južni Ameriki, najbolj pa je po svojih lahkotnih pesmih znan v Parizu. V življenjepis so vpletena tudi pisma, ki jih je o svoji spreobrnitvi izmenjeval z neverno prijateljico Jacquelinou Chassang.

Pod naslovom **Poslanstvo umetnika** je predstavljen mladi in napredni pariški umetnik Géo Dutheil, ki je končno našel Kristusa v umetnosti Fra Angelica in Giotta.

Pod naslovom **Ko so porušeni mostovi** govori o svoji poti v katoliško Cerkev Wienfried Petri, nekdanji profesor orientalnih jezikov na protestantski teologiji v Berlinu, sedaj pa navaden delavec v rudnikih pri Schliersee.

Pod naslovom **Poklonitev filozofa pred sedežem modrosti** je opisan pisatelj in profesor filozofije na rimski in potem na palermski univerzi Fr. Orestano, ki je bil tudi predsednik zveze filozofskih kongresov. Umrl je v Rimu 1946.

Pod naslovom **Tajnost stare zaveze** je opisan Evgenij Zolli, ki se je rodil 1881 v Brody, bil veliki rabin v Rimu, profesor jezikov na rimski univerzi in avtor pomembnih razprav o judovstvu in stari zavezi.

Pod naslovom **Gospod me je prišel iskat** podaja svojo spreobrnitev Friderik de Maria, rojen 1885 v Palermu, pes-

nik, pisatelj in profesor poetične literature in dramatike v Palermu.

Pod naslovom **Formula pravičnosti** piše o sebi Ernest Bertarelli, ki se je rodil 1873, bil profesor higijene na univerzi v Paviji, spisal mnogo medicinskih del in se proslavil kot raziskovalec v biologiji.

Pod naslovom **Z univerze v taborišče smrti** je opisana Edith Stein, asistentka na filozofski fakulteti univerze v Goettingenu. Po rodu in veri Judinja se je spreobrnila h katolicizmu in vstopila h karmelitankam. Nemci so jo med zadnjo vojno odpeljali v taborišče smrti.

Pod naslovom **Slučaj — protislučaj** — **Bog** je opisan Pierre Lecomte de Noüy, ki je s Carrelom delal na Rockefellerjevem inštitutu v Ameriki, bil predstojnik inštituta za visoke študije na Sorboni in izdal mnogo del iz biologije; umrl je v New Yorku 1947.

Pod naslovom **Moje spreobrnjenje h katolicizmu** piše o sebi znana norveška pisateljica Sigrid Undset. Rodila se je v Kallundborgu 1882, spisala mnogo romanov, ki so prevedeni v razne jezike, in 1928 dobila za svoje pisateljsko delo tudi Nobelovo nagrado.

Pod naslovom **Iz lastne zgodovine** opisuje zgodbo svojega življenja Albert de Stefani, ki se je rodil 1879 v Veroni, sedaj pa je profesor političnih in ekonomskih ved in predstojnik raznih političnih inštitutov; spisal je mnogo del iz finančne in ekonomske stroke.

Pod naslovom **Ljubezni ni mogoče opisati** je popisan Helmut Fahsel, v Nemčiji in Švici pa tudi drugod po svetu splošno znani govornik najbolj

so ga občudovali ljudje, ki so bili daleč od katolicizma.

Pod naslovom **Cesta, ki me je pripeljala v Assisi** razkriva svoje spreobrnjenje v rodnem mestu sv. Frančiška l. 1947 Karla Cheridan, Churchillova sestrična, ki izhaja iz plemenite protestantske družine.

Pod naslovom **Najboljša zaveznica vere** pripoveduje profesor za visoko analizo na rimski univerzi L. Fontappie, kako se je spreobrnil. Rodil se je 1901 v Viterbu, ima več mednarodnih nagrad za matematične vede in je član mnogih akademij.

Pod naslovom **Pot razuzdanega umetnika** je opisan Max Jacob, slikar, pesnik in umetnostni kritik, najožji prijatelj znanega umetnika Picassa v Parizu. Rodil se je v Quimperu 1876 in umrl 1944 na poti v internacijo.

Pod naslovom **Moja vrnitev** opisuje svojo konverzijo Armand Carlini, profesor za teoretično filozofijo na univerzi v Pisi in avtor mnogih filozofskih razprav.

Pod naslovom **Duhovna odisejada ministra** opisuje svoje življenje Jean-Ching-Hsiung-Wu, bivši poslanik Kijajske pri Sveti stolici, sedaj profesor na univerzi v Honolulu.

Pod naslovom **Jud, ki je nosil križ**, je opisan Abraham Bloch, nekdanji veliki rabin v Lyonu. V prvi svetovni vojni se je prostovoljno javil in padel pri Marni.

Rossijeva knjiga „Srečali so se s Kristusom“ je izšla tudi v francoskem prevodu z naslovom „Traqués par Dieu — Bog jih je zasledoval“ in s podnaslovom „Knjiga čudovitih spreobrnjenj“.

Misli koncila o cerkveni glasbi

Igor Stravinsky — ruski skladatelj, živi v ZDA, priredil je cerkvene skladbe v duhu zadnje liturgične obnove

Poglavje liturgične konstitucije o cerkveni glasbi dodaja dosedanjim pravilom Cerkve toliko novih pogledov, da bo v nekem oziru povzročilo največ „otipljivih“ sprememb v liturgiji, v liturgičnem gibanju (prim. Smolik: Priporočbe k liturgični konst. 40). Doslej še nikoli ni bil tako točno in popolno orisan skupek velikih načel, ki vodijo rabo glasbe v krščanskem bogoslužju, kot je to označeno v zgoščenih obliki v členu 112. Zato je potrebno ustaviti se malo več pri njem.

Kot povsod drugje, gradi Cerkev tudi nove določbe o cerkveni glasbi na tradiciji in jo upošteva. Pred vsem vse, kar se je o tem predmetu razpravljalo od Pija X. dalje do Pija XII. Za Cerkev je glasbena tradicija zaklad neizmerne vrednosti, ki prekaša vse ostalo umetnostno izražanje predvsem zato, ker cerkveno petje v zvezi z besedilom

tvori nujni in neločljivi sestavni del slovesne liturgije.

Vzvišeni pomen cerkvene glasbe

Vsako poglavje konstitucije o liturgiji poudarja osnovno misel, da obravnava vso snov v toliko, v kolikor je v zvezi s skrivnostjo odrešenja Jezusa Kristusa. Zato je tudi ob poudarjanju izredne važnosti cerkevne glasbe, treba vedeti, da je ta v očeh Cerkve vzvišena ne toliko zato, ker je glasba, ampak ker omogoča petje svetega besedila in je zato bolj blizu svetim obredom in njihovemu namenu, ki je slava božja in posvečenje vernikov.

To seveda noče reči, da Cerkev ne zanima umetniška stran cerkvene glasbe, kateri je posvečala in še posveča vso pozornost in skrb. Posebno vrednost pa ima za liturgijo prav po svoji

služni plati, vse bolj kot druge umetnosti, ki pripravljajo kraj za liturgijo. Le glasba tvori sestavni del liturgije same. Slovesna liturgija je namreč brez glasbe nemogoča. Tega nam ni treba šele dokazovati, je jasno najpreprostejšemu verniku, ki ob nepeti liturgiji ne more doživeti svojih praznikov.

Pa ne samo na zunaj, zaradi sijaja, ki ga daje glasba liturgiji, ampak razne vrste besedila glasbo naravnost zahtevajo. Saj je vse polno psalmov, svetopisemske poezije; pa tudi hvalnic cerkvenih pesnikov, ki so jih spesnili v proslavo raznih verskih resnic in praznikov. Najbolj polna beseda potrebuje nek ritem, ta pa neke melodije. Vezana beseda je pesem. Prav pesem pa je na nek način posvečena in pove nekaj več kot besede same po sebi označujejo. Imajo moč, ki jo daje Bog besedi. Zato božja beseda in slovesna molitev morata biti peti. (Primerjaj: Alfredo Sáenz S. J. Los Grandes temas, 60.)

Končno človeška narava najbolj polno izraža svoja doživetja, vesela in žalostna, z glasbo, posebno s petjem. Petje daje veselju najbolj pristen izraz. Pa tudi žalostinka prodre v najgloblje bolečine ranjene duše. Zato bogoslužje v svoji polnosti ne more mimo te naravne zahteve človeškega srca, če res hoče, da verni človek sodeluje s celim srcem in vso dušo, in ne samo po zunanje kot discipliniran član.

Da še bolj poudari konstitucija upravičenost svojih trditev o cerkveni glasbi, se sklicuje na sveto pismo in cerkvene očete. Dve mesti navaja iz

svetega pisma: „Govorite med seboj s psalmi in slavospevi in duhovnimi pesmimi, pojte Gospodu“ (Ef 5, 19) in „S psalmi, slavospevi in duhovnimi pesmimi hvaležno prepevajte Bogu v svojih srcih“ (Kol 3, 16).

V osvetljenju mišljenja cerkvenih očetov omenimo le dva. Sv. Atanazij v 4. stoletju piše: „Psalmov ne pojemo zato, da bi gojili glasbene užitke, ampak da bi izražali notranjo harmonijo. Ritmično melodična molitev je znak umirjene, uravnane in vedre miselnosti.“ Sv. Avguštín pa je zapisal tudi te lepe misli o cerkvenem petju, „ki tako koristi dušam, da se razvneajo v pobožnosti in da čustva okušajo božjo ljubezen. Nikakor ne vidim, kaj boljšega, kaj koristnejšega in kaj svetjšega bi mogli delati zbrani kristjani.“

Tesna zveza cerkvene glasbe z liturgijo napravi molitev prijetnejšo, bolj enotno in slovesno. Že petje samo ustvarja ozračje občestvenosti. Ni mogoče skupno petje in sovrastvo v srcih. Nobena skupna molitev brez petja tega pravega občestvenega duha polno ne more doseči.

Glasba je toliko bolj cerkvena in za liturgijo toliko bolj pomembna, kolikor bolj je združena z liturgičnimi opravili. Tako je liturgično bolj pomembno petje hvalospeva — predglasja kot petje darovanjskega speva. Pa je zopet višje ocenjeno petje slavospeva svet, svet, če ga zapoje celotno zbrano ljudstvo, kot pa isti spev, če ga zapoje samo zbor pevcev, čeprav ti verjetno, gledano z umetniškega stališča, lepše zapojejo.

Iz vsega tega je razvidno, da mora

cerkvena glasba, predvsem petje, podpreti poslanstvo, namen liturgije, v kateri Bog govori ljudstvu, ljudstvo pa mu odgovarja z molitvijo in pesmijo. Ko Cerkev poje, se krepi vera navzočih in njihove duše se dvigajo k Bogu. Tako po petju molitev postaja bolj polna, res slavospev celotnega človeka, ne samo ustnic.

Pa ne samo posameznega človeka glasba osvoji, ampak vse, ki pojejo, začinja družiti med seboj. Ko vsi pojejo in res pojejo iz cele duše, iz vsega srca, je kar otipljivo, kako vsi tvorijo celoto, ki mogočno vpliva tudi na poslušavce. Medsebojno se vsi sodelujoči nehote polnijo z navdušenjem in vero, ki ga nobena še tako dobra molitev sama ne more doseči. Zato je jasno, da še tako dobro peta maša cerkvenega zbora, ne odtehta maše, pri kateri pojejo vsi navzoči.

Mogočnega uspeha petja cele množice so se vedno zavedali v profanem življenju voditelji raznih ljudskih gibanj, ki vedno polagajo veliko važnost na prepevanje cele množice udarnih pesmi, ki izražajo smernice njihovega gibanja in jih zanje navdušujejo. Zato ni treba poudarjati, da verniki odhajajo od svete liturgije vse drugače slovesno razpoloženi in navdušeni, če so pri nji skupno z molitvijo in posebno s pesmijo sodelovali, kot pa takrat, če so samo nemo poslušali.

Kdo naj poje

Zadnje misli so nam že nakazale, kdo in kako naj poje pri liturgiji. Konstitucija na kratko reče, vsi, ki pri liturgiji sodelujejo, vsak po svojem polo-

žaju, ki ga pri svetih obredih zavzema (čl. 113).

Glavni pevec je naravno mašnik, celebrant, ki liturgiji predseduje. Njemu pripada prva dolžnost peti evharistični slavospev in voditi molitev. Pri slovesni maši poje predglasje, dialoge in Oče naš. Diakonu pripada petje evangelija in voditi molitev. On mora besedo spremeniti v pesem. Božjo besedo seveda, ne katerokoli. Da je bolj slovesna, bolj poudarjena in seže bolj do srca in duše.

Tretja skupina je cerkveni zbor. Njegova vloga je v liturgiji zelo važna. Seveda ni njegova naloga nadomeščati drugih ali jih celo izpodrivati, posebno ne cerkvene skupščine vernikov. Ima svoje posebne speve. Poleg tega pa mora dajati poguma in navduševati zbrano množico, da se odloči in krepko poprime pri ljudskem petju.

Končno je verno ljudstvo samo. Brez njega ni liturgije, posebno slovesne ne. Ljudstvo mora odgovarjati oz. odpovati na mašnikov pozdrav: Gospod z vami! Prav tako Amen na koncu molitev njemu pritiče in ne strežniku ali zboru. Ljudstvo poje skupno z mašnikom: Kirie, Glorio, Vero, Svet, Jag-nje božje.

Žal, da je ljudstvo v naših krajih že od 14. stoletja naprej na to svojo pravico in dolžnost pozabilo in jo odstopilo zboru pevcev. Slovesna maša se je tako spremenila v cerkven koncert, ki ga je ljudstvo lepo molče poslušalo in na svoje dejavno sodelovanje pri evharistični daritvi skoraj pozabilo. Temu hoče konstitucija odpomoči in spet dati vsakemu tudi pri cerkvenem petju vlogo, ki mu pritiče. Zato bo po-

Slovesni vhod k svetemu bogoslužju v času zadnjega koncilskega zasedanja

slej slovesna maša brez dejavnega sodelovanja ljudstva pri petju protipostavna.

Kaj naj se poje in kako

Konstitucija uvaja v slovesno peto mašo novost, ki je za nas velikega pomena. Dovoljuje tudi pri slovesni liturgiji petje v domačem jeziku. Seveda v skladu s splošnimi določili o rabi domačega jezika v liturgiji (čl. 113). Pa še drugo novost, vsaj tako pomembno kot prvo. Čeprav v skladu z dosedanja tradicijo v latinskem obredu, zelo povečuje gregorijanski koral, vendar jasno priznava veliko veljavo in v nekem oziru enakovredno vlogo vseh glasbenih slogov v cerkveni glasbi. Seveda morajo ustrezati splošnim pogojem cerkvenega petja (čl. 116). To odpira cerkvenim glasbenikom obilne možnosti, posebno pri narodih, ki jim je gregorijansko petje kljub vsemu prizadevanju ostalo nekam tuje, kot npr. nam Slovencem. v slovesnih petih mašah dati

več prostora pristnemu narodnemu čustvovanju. Tako bo ljudstvo res radopelo, ker mu bo glasba nekaj domačega in ne umetno tujega.

Še večjega pomena pa je določba čl. 119 posebno za nove misijonske narode s svojo posebno, evropski prav nič podobno glasbeno kulturo. Tem daje vse pravice in možnosti uvesti tudi to glasbeno kulturo v liturgijo, kar bo izrednega pomena, da se iznebijo vtisa, da je krščanstvo nekaj tujega, žalosten spomin na čase, ko so hlapčevali evropskim gospodarjem. Na kar bi jih spominjalo posebno za njihovo uho tako tuje petje gregorijanskega korala. Ko pa bodo slišali svojo glasbo tudi v cerkvi pri najslavesnejših obredih, bodo krščanstvo vse lažje vzljubili in ga sprejeli kot nekaj svojega.

Konstitucija posveti tudi nekaj misli cerkvenemu ljudskemu petju (člen 118), ki tvori dragocen zaklad cerkvene glasbe. Ta naj se goji še naprej.

ker more v veliki meri pritegniti krščansko ljudstvo, ga poučevati in na polnjevati s pristno pobožnostjo in mu vlivati sveto navdušenje. To vse pri tkim. ljudskih pobožnostih izven maše, pa tudi pri maši sami v skladu s splošnimi liturgičnimi zahtevami.

Potrebna je priprava

Vse naredbe seveda ne bodo mogle biti uresničene takoj in povsod. Treba bo marsikaj pripraviti in ljudstvo pripravljati, primerno izvežbati pevske zборе pa tudi duhovščino samo. Zato nareča koncil, naj se v bogoslovnih semeniščih in religioznih hišah polaga velika važnost vzgoji za pravo cerkveno petje. Prav tako pa tudi v vseh katoliških šolah (čl. 114). Priporoča ustanovitev višjih glasbenih šol v isti namen, saj bo treba veliko in temeljito šolanih vodij cerkvenega petja. Cerkvni skladatelji bodo morali ustvariti zelo veliko, saj mi Slovenci npr. skoraj nimamo skladb na svetopisemsko in liturgično besedilo v slovenskem jeziku. Da bo vsa glasbena vzgoja res uspešna, naj se začne že pri otrocih.

Potem, ko konstitucija poudari, da so orgle še vedno najbolj primeren instrument za cerkveno glasbo, čeprav ne izključuje drugih instrumentov, ampak jih načeloma pripušča, posveti posebno poglavje skladateljem cerkvene glasbe (čl. 121). Ni že vsak glasbenik sposoben ustvarjati pravo cerkveno glasbo, posebno ne v smislu prave liturgije. Poleg glasbene izobrazbe je potrebno da so polni pravega krščanskega duha in da čutijo poseben poklic za to delo. Pri sestavljanju glasbenih del

naj imajo pred očmi ne samo glasbeno višje usposobljene zборе, ampak tudi glasbeno bolj skromne in manj zmožne ljudske množice, da jim bodo skladbe dosegljive, da bodo mogle s petjem pri liturgiji polno sodelovati.

Pa ne samo skladatelji prave liturgične glasbe naj prešinjeni krščanskega duha store vse, da bodo na razpolago uporabne pesmi, ampak tudi besedni umetniki imajo svojo veliko nalogo. Njim pritiče, pripraviti glasbenikom pripravna besedila za njihove skladbe. Ta besedila pa morajo seveda biti popolnoma v skladu z nauki krščanske vere. Še več, čim več naj zajemajo iz svetega pisma in liturgičnih tekstov. V njih naj iščejo navdihnjenja.

Če le malo pomislimo, kako malo imamo mi Slovenci pri vsem svojem bogastvu cerkvenih pesmi res liturgiji odgovarjajočega besedila, nam bo jasno, da je dela ogromno tudi na tem polju. Nikakor ne smemo odlašati z njim na poznejše čase, ljudstvo jih danes potrebuje.

Šele, ko bo vse ustvarjeno: dobri liturgični teksti, na podlagi teh zložene umetniško tehtne skladbe v pristnem duhu čustvovanja slovenskega srca in duha, pa verno ljudstvo dobro pripravljeno, da jih bo moglo res z globoko vero in z vsem navdušenjem zapeti, bomo vsi občutili, kako nekaj silnega je polno sodelovanje pri slovesni liturgiji, slovesno peto bogoslužje z vso narodovo dušo. Bog daj, da ob skupnem sodelovanju vseh zato poklicanih, to polnost kmalu dosežemo!

Boris Koman, Mar del Plata

RAZMIŠLJANJE, KO SE MRAČI...

Moj Bog, molim Te vsevidečega in vsevedočega. Ti veš vse, kar se v širnem vesoljstvu dogaja, saj si ga Ti ustvaril; ne prešinjaš samo mrtve stvari, ampak tudi vsako živo dušo in duha. Misli in namere slehernega človeka poznaš tako dobro, kakor da bi v vsem stvarstvu ne bilo nobenega drugega. Tudi mene poznaš povsem. Vsa moja preteklost, sedanost in bodočnost je razgrnjena pred Teboj kot ena celota. Vidiš najrahlješe in najbežnejše moje misli, katerih še sam ne zapazim. Vsako moje dejanje in sleherno moje misel slediš prav do njenega izvora. Pred Tvojimi očmi je tudi moja zadnja ura, ko bom stopil predte, svojega večnega Sodnika. Kako strašna je misel, da vsak hip svojega življenja stojim pred Tvojim sodnim stolom!

Moj Bog, kljub temu ne bi hotel, da bi bilo drugače, ne želim, da bi me Ti ne poznal. Zakaj največja opora mi je, da veš, kaj se v mojem srcu godi. Želim si le še večje odkritosrčnosti in jasnosti v sebi. Daj, da se mi ne bo nikoli treba bati Tvojega pogleda!

Seveda — če se spomnim, kako slabo sem Ti služil, se moram globoko sramovati. Kako zelo sem zanemarjal sredstva, katera si mi dal, da se posve-

čujem. Stare navade se me oklepajo in mi branijo, da bi napredoval po poti, katero mi je hoditi za Teboj. Daj mi — srčno Te prosim — česar mi je najbolj treba: skrušenja nad svojimi preštevilnimi napakami, nemarnostmi in padci! O Gospod, kdo me more rešiti samega sebe ko samo Ti?

Bog, Ti hočeš, da Te prosim. Ničesar ni, česar ne bi mogel od Tebe doseči. Kako mlačne so moje molitve, kadar prosim zase, in kako redkokrat mislim v svojih molitvah na stiske svojega bližnjega! Sprevidim, Gospod Jezus, da moram odslej svoj čas bolje izkoriščati. Prepozno bo moliti, ko se bo moj dan nagnil za vedno. Naj sem še tako niččen v Tvojih presvetih očeh, veliko verjam, če se zavzamejo zame Tvoja prečista Mati in Tvoji svetniki. In zato lahko veliko storim za Cerkev, za svet in za vse, ki so mi dragi. Ne daj, da bi živel, ne da bi vedno mislil nate! Daj, da Ti bom vse zaupal, da bom iskal tvojega razsvetljenja za vse svoje načrte in da Te bom prosil blagoslova za vsako svoje dejanje. Ničesar nočem začeti brez Tebe, vsekdar hočem povzdigovati svoje srce k Tebi in nikoli nočem pozabiti, da si Ti moj zagovornik v nebesih. Tako bodi, Jezus, povsem se Ti predam.

Moj Gospod in Zveličar, v Tvojih rokah sem varen. Če me Ti držiš, se mi ni nikogar in ničesar bati. Če bi se me Ti odrekel, ne bi mogel ničesar več upati. Ne vem, kaj me čaka, preden umrem. Ne poznam bodočnosti. Toda zaupam vate. Daj mi, kar je dobro zame, in varuj me vsega, kar je nepoti mojemu večnemu blagru. Ne prosim Te ne bogastva ne siromaščine, vse prepuščam Tebi. Če mi hočeš poslati trpljenje in skrb, mi podeli milost, da bom vse voljno prenašal; varuj me nevolje in samoljubja! Če si mi pa namenil blagostanje, moč in uspeh na svetu, ne dopusti, da bi me ti tvoji veliki darovi oddaljevali od Tebe!

Gospod, umrl si zame na križu — za najhujšega grešnika. Daj mi milost, da Te bolj in bolj spoznavam, da bolj in bolj verujem vate, Te goreče ljubim in Ti vdano služim. Naj mi bo vedno pred očmi le Tvoja čast! Naj živim s Teboj in zate pa za bližnjega, da mu vselej dajem dober zgled, Ti pa mi daj srečno smrtno uro tedaj in tako, kakor bo bolj v Tvojo slavo in v moj neminljivi blagor.

(Ta molitev je bila ena najljubših svetniškega kardinala (Newmana)

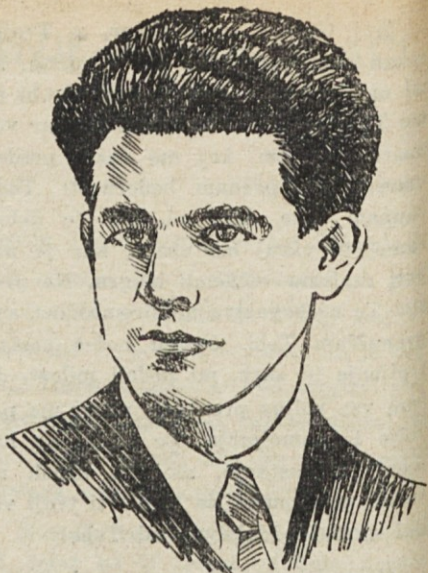
Tudi laiki imajo svoje poslanstvo. Cerkev nima samo potrebe po duhovnikih, ampak tudi po pesnikih in pisateljih, po profesorjih in govornikih, ki se v svetu borijo z besedo in zgledom za Boga in prihajajo tudi tja, kamor duhovnik ne more — **Amadej Gilliard**

Jezus je do konca sveta v smrtnem boju. Ni nam dovoljeno, da bi medtem spali. — **Pascal**

Mravljetovim

v spomin

Francé Mravlje, visokošolec — umrl mučeniške smrti v letu 1942

Rahla jutranja meglica je pokrivala Barje, ko sem odhajal s kolesom od doma. Tu pa tam se je megla spustila prav do tal, drugje pa se je pretrgala, da sem lahko že razložil Krim in Sveto Ano na Podpečjo, kako sta se blečala v jutranjih žarkih.

Barjanski kmetje se tisto leto kar niso mogli lotiti pravega dela. Ponekod je še škrjanček pel nad nepreoranjmi lehami, čeprav je bil že julij. Ko je bilo treba opraviti spomladansko sejanje, so bili kmetje večinoma v vojski. Po končani vojni vihri, ki je uničila jugoslovansko državo, pa so se spraševali, če se splašča še delati.

Italijanski okupator jim je sicer obljuboval mnoge ugodnosti, vendar so naši kmetje predobro poznali varljivost

laskavih besed laških obljub, zato so nezaupno gledali v bodočnost. Na njihovih obrazih je ležala težka mora. „Za dom bomo že imeli!“ so tuhtali v mislih.

Vozil sem se po državni cesti, ki pelje proti Vrhniki, na kateri je nenavadno narastel promet, odkar so Italijani zasedli Ljubljano. Srečaval sem delavce, ki so s kolesi hiteli proti mestu ter se moral ogibati počasnim kmečkim vozovom z volovsko vprego.

Na desni strani ceste sem kmalu zagledal pod brezoviško cerkvijo velik evharistični križ, ki so ga domačini postavili nekaj let pred pričetkom vojne kot v opomin, da se bližajo težki časi. Prav tam se odepi tudi pot, ki mimo dveh kapelic pelje k farni cer-

kvi. Na njej sem že od daleč zagledal skupino treh študentov, ki so se v razgovoru počasi pomikali proti glavni cesti. Med njimi je bil tudi učiteljskičnik Vinko Mravlje.

Bertov Vinko — tako se je po domače reklo pri njih — je bil tedaj star 18 let ter sem ga dobro poznal. Bil je podstaven fant. (Njegove prodorne oči pod gostimi črnimi lasmi so že na prvi pogled kazale, da ne poznajo zahrbtnosti. Takoj si čutil, da imaš pred seboj prijatelja, ki se ne boji besed. Nekoliko nizka lepo zraščena postava je kazala atletske gibčnosti in žilavost. Vinko je namreč mnogo večerov prebil v starem „Prosvetnem domu“ ob cerkvi, kjer je kol član „Fantovskih odsekov“ vadil na telovadnem orodju. Ni se ustrašil niti veletoča na drogu.

Po dokončani mali maturi na klasični gimnaziji se je odločil za učiteljski poklic. Ne vem, kaj ga je vleklo k temu. Lahko bi nadaljeval gimnazijo, saj je bil dober dijak. Manjkalo mu tudi ni sredstev za šolanje. Njegov oče, mesar in gostilničar na Brezovici, je kljub številni družini vedno našel dovolj sredstev, da je poslal v ljubljanske šole tri svoje fante.

Mislím pa, da sta pri izbiri poklica odločevala pri njem dva posebna nagiba. Vinko je hotel živeti v bližini preprostih ljudi. Izšel je iz kmečkega okolja. Zato se je odločil, da bo kot učitelj najlažje izpolnil svojo življenjsko nalogo, ki jo je pojmoval v luči katoliškega apostolata. Ni bil rojen za mesto, čeprav je bil uglajenega vedenja ter se ni bal občeovati z gosposkimi

ljudmi. Pazil je na zunanost, vendar je bil vedno preprost, domač. Svojo skromnost je kazal s tem, da ni nikoli nosil kravate. Saj jaz ga nisem videl z njo. Vedno je imel odprto srajco, celo pozimi, ko si je zavijal vrat s šalom.

Na učiteljsiše ga je tudi vlekla želja, da bi se izpopolnil v glasbi. Imel je dober posluh za petje. Zelo rad se je pridružil v večernih urah domačim fantom, ki so peli na vasi, da je odmevalo pozno v noč. Njegova zadnja želja, ki jo je izrekel v pretresljivem poslovilnem pismu, ko je čutil, da bo padel, je bila, da bi mu na njegovem preranem grobu večkrat zapeli njegovo najljubšo pesem: Dekle, daj mi rož rdečih! Na učiteljsišču je vzljubil tudi violino, na katero je vsak dan igral, kadar mu je čas dopuščal. Z violino ob vzglavju je ležal tudi na mrtvaškem odru.

Vinko je med počitnicami in v dnevi, ko ni imel pouka redno hodil k maši ter navadno tudi k obhajilu. Do farne cerkve je imel le nekaj minut. Ko sem ga torej tisti dan zagledal, sem takoj vedel, da se je vračal od jutranje maše. V pozdrav mi je dvignil roko, kot bi salutiral, ter od daleč povabil, naj se mu pridružim.

Bil je v živahnem razgovoru z Remškarjevim Janezom, mladim domačim duhovnikom, ter z visokoraščenim Lojzom, ki se je tedaj pripravljal na doktorat iz prava. Govorili so o počitniškem življenju brezoviških študentov, o taborenjih v Iškem Vintgarju v prejšnjih letih, o vojni. Omenili so tudi

„Osvobodilno fronto“, ki se je tedaj prvič pojavljala v javnosti. Še danes ga vidim, kako je že tedaj odklanjal vsako sodelovanje z „OF“, v kateri je videl le spretno zakrito krinko brezbožnega komunizma. Janez ga je skušal prepričati, da je enoten odpor proti okupatorju nujno potreben. Lojze pa je zamišljeno gledal proti Vnanjim Goricam, svoji domači vasi, in molčal. V najtežjih dneh so padli kar trije. Vinko doma leto dni nato, ostala dva pa po vojni v kočevskih gozdovih.

Odločnost nastopa in spretnost razgovora v debatah si je Vinko pridobil pri mladih. S „Katoliško akcijo“ je brezoviške študente že pred leti seznanil njegov starejši brat Tone, ki je prišel v Ljubljani v stik s profesorjem Tomcem.

Mravljeto Tone je po veliki maturi na klasični gimnaziji opustil študij in postal uradnik pri „Zadružni zvezi“. Ko pa se je poročil z učiteljico Tončko, se je umaknil v družinsko življenje. Rad pa je zahajal v domačo fantovsko družbo tri leta starejši Vinokov brat Francelj, ki je po zaključni veliki maturi na I. državni gimnaziji študiral pravo. Tudi Francelj je bil član „KA“, domačega „Prosvetnega društva“ ter „Fantovskega odseka“. Po značaju in po postavi je bil precej soroden Vinku. Pred vojno se je Francelj udeleževal tudi pri atletskem društvu „Planina“, kjer je dosegel več lepih uspehov.

Kako resno je Vinko pojmoval poslanstvo katoliškega laika, sem imel

priliko opaziti nekaj mesecev pred njegovo smrtjo. V Ljubljani je v Marija-nišču na širšem zborovanju katoliške mladine govoril tudi Vinko, ki je bil tedaj predsednik „KA“ na učiteljskiču. Ko je govoril o komunizmu, je med drugim zaklical brezbožnikom: „Morali boste iti preko naših trupel, če hočete s silo uresničiti svoje cilje!“ Pri tem so se mu zaiskrile oči ter je za trenutek zadržal besedo. Misli je resno.

Smrti se ni bal. Še danes mi prihaja na misel pogovor, v katerem mi je zaupal, da so ga obsodili na smrt zaradi javnega nasprotovanja „OF“. „Prvi sem na spisku,“ je pripomnil. Ne vem, kdo mu je to povedal. Mislim pa, da nekdo z učiteljskiča, ki ga je opozoril, naj se pazi.

Ko sva nekoč govorila o smrti, mi je razodel, da se ne boji umreti. „Človek gre lahko v smrt tudi brez strahu,“ je pripomnil. Rekel sem mu, da si vsako bitje že po naravi skuša rešiti življenje. „Stopi na črva in videl boš, da se bo hotel izviti iz smrtnega objekta,“ sem dejal. „Da, ker nima razuma! Človek pa lahko s pametjo zatre v sebi bojazen,“ je smelo pristavil.

Vinko je pričakoval, da bo padel v Ljubljani pod streli atentatorja kot akademika Kikelj in Župec. Nalog za likvidacijo pa je prejel eden izmed prvih oddelkov v Polhograjskih Dolomitih, ki je pod poveljstvom nekega „Črta“ v nočnih urah med petkom in soboto od 12. na 13. junija 1942 zasedel Brezovico.

Mravljetovi fantje so se uprli napadalcem v gornjih prostorih dvonadstropne hiše, le Tone je skočil skozi okno na dvorišče. Njega so odvedli v noč in nikoli se ni zvedelo, kje je njegov grob. Vinko pa je skupno z očetom in Franceljnom padel pod strelj.

Tisto nedeljsko jutro po napadu so trije Mravljetovi ležali na mrtvaškem odru. Njihovi preluknjani obrazi so razodevali mir. Prileten župnik Andrej je pri jutranji maši počasi prišel na prižnico. Prebral je ljudem oznanila in evangelij, nato nekoliko pomolčal in dejal: „Danes ne bom pridigal. Dovolj naj bo beseda na ustih Mravljetovih. Amen.“

Dva meseca nato so partizani v noči od 15. na 16. avgusta ponovno prišli na Brezovico. Tokrat so odpeljali Novakova fanta, Jankā in Zdravka, oba člana katoliških organizacij. Janko je bil tik pred zaključkom študij na ljubljanski filozofski fakulteti, Zdravko pa osmošolec. Ubili so ju v Ključu v Dolomitih in zagrebli v neblagoslovljeno zemljo. Kakšna je bila njuna krivda?

Sotrpin Vinko, ki je isto noč doživljal križev pot z Novakovima fantoma ter se je pozneje rešil, je povedal, da je med njunim zasliševanjem večkrat slišal besede: Danica, Zarja, KA.

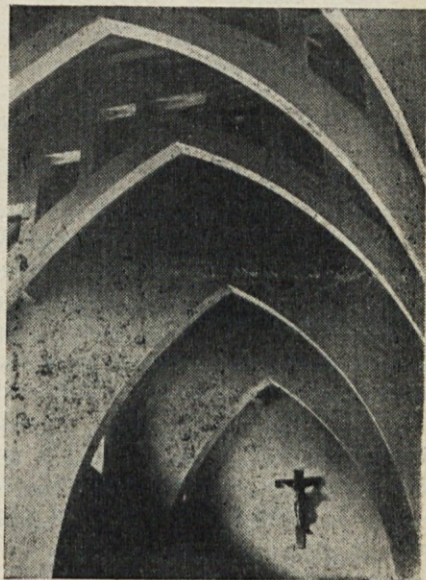
Kdor je poznal Novakova študenta, ve, da sta bila kristalno ista. Zato ne bo mogel nikdar doumeti, da se je našel kdo, da je tema dvema mladeniče-

ma vzel življenje. Naredil je krivico staršem in narodu, zakaj Janko bi kot vseskozi odličen dijak veliko koristil družbi.

Žrtve Mravljetovih in Novakovih fantov je treba vrednotiti s časom, v katerem so padli. Njihova moralna veličina je tako velika, da idejnim nasprotnikom ni niti za trenutek uspelo umazati njih imena. Te žrtve so jim bile potrebne, da so preko njihovih trupel lahko dosegli svoje cilje.

Naj vam bo, dragi Vinko in tvoji tovariši, slovenska zemlja, ki ste jo tako ljubili, lahka!

Barjanski

Vsi dobri pastirji so eno med seboj: oni pasejo čredo, Kristus pase nje. — Sv. Avguštín

F. M.
Dostojevski
— trpljenje
je
največji
vir
ljubezni

Fjodor Mihajlovič Dostojevski je velikan ruske in svetovne književnosti. Živel je sredi 19. stoletja, ko je bil na višku pozitivizem in so se zahodni evropski pisatelji opajali nad človekom, ki se je baje končno osvobodil vezi mračnjaštva in se otrešel metafizičnih spon pri presojanju človekove usode. Flaubert, Stendhal, Balzac, Sudermann, Hauptmann so v svojih romanih ustvarjali like, kjer se je človeštvu kazala svoboda v toliki meri, da se je okoli Nietzscheja ustvarjala šola, ki je verovala, da gremo novemu človeku — nadčloveku naproti. Človek bo strl verige zaostalosti, zavrgel bo nauk o trpljenju, kakor ga pojmuje krščanstvo — svet je drvel v naročje svobodi brez meja in ovir.

Besede zahvale rablju

Dostojevski še ni bil trideset let star, ko ga je kot pisatelja pritegnila revolucionarna skupina Petračevskega.

Policija je zajela celo skupino in vsi zarotniki so bili obsojeni na smrt na vislicah. Smrtna obsodba bi se morala izvršiti 22. decembra 1849 zjutraj. Močan vojaški oddelek je vse obsojence odvedel na morišče, kjer so jih slekli in jim nadeli dolge bele srajce za smrt. Razdelili so jih po tri in prvo trojko so že odvedli pod vislice. Dostojevski sam je bratu pisal:

„Prve tri so odvedli... jaz sem bil šesti, torej mi ostaja samo še nekaj trenutkov življenja. Takrat sem se spomnil tebe in na tvoje in srce mi je zalila neizmerna ljubezen... Ko mi bo dano, da bom moral skozi trenutke poslednjega, najhujšega trpljenja, me bo reševala silna moč ljubezni... Prvim trem so že dajali vrv za vrat, ko se je oglasil od daleč glas trobente; naznanjal glasnika, ki je prinesel listino: car nas je pomilostil na robijo v Sibiriji — meni je določena robija za deset let...“

Strahotno pot v sredino Sibirije — trajala je nad dva tedna — so na kartogah, vozilih za kaznjence, prepotovali v najhujšem mrazu. Pod Uralom in onstran meje v Aziji je bila temperatura zjutraj vedno okrog 40 stopinj pod ničlo. Iz Omska je pisal znancem v Petrograd:

„Vaše pismo pravi, da ves svet ljubi carja. Jaz ga obožujem... Vem, da je car neizmerno dober in plemenit... Vsi smo pa v božjih rokah in Bog nas varno vodi...“

Niti besedice tožbe proti carju, ki ga je obsodil na robijo, pač pa poudarja, kako ljubi svojega rablja...

„Menite, da se bom pritoževal, da bom protestiral... Ne, poln sem hvaležnosti... Želel bi biti kakor Job, ki ga je Bog zdrobil v svojih rokah, pa Jobov jezik ni spregovoril nobene bogokletne besede...“

Med bivanjem v kaznilnici se nič ne vprašuje, zakaj trpi. Skozi trpljenje raste v novo pojmovanje bolečine in duhovne stiske. Zaveda se, da je sposoben tako trpeti, ker je Rus in kot Rus prenaša svoje trpljenje skozi sebe na vse narode, na ves svet:

„Zapomnite si, da se skozi rusko dušo čistijo vsa nasprotja Evrope. Strinjamo se z vami, ko pravite, da bo Rusija izlila vso Evropo sebi v naročje. Vem, da je v tem mojem pisateljsko poslanstvo in že dolgo nosim v srcu to spoznanje. Sicer si pa ne morem misliti Rusa, ki ne bi nosil v sebi takšno mnenje o usodi Evrope... Ruski „potepuh“ mo-

ra zajeti vase srečo vsega sveta, da bi se mogel pomirit. Kajti evropski zapad je napisal mnogo knjig, pa je izgubil pri tem vero v Kristusa... Zapad je brez Kristusa! Zaradi tega bo zapad propadel...“

Iz Sibirije je gledal na dogodke v Evropi spremljal je razvoj marksizma po objavi Komunističnega manifesta in je kmalu zapisal:

„Marksizem je že načel korenine Evrope; če se bomo predolgo mudili, bo uničil Evropo in ves svet.“ (Podobne misli je v istih letih zapisal naš škof Anton Martin Slomšek.)

Ko v ječi silno trpi — razmere so bile strahotne: slaba hrana, skoraj nič obleke za zimo, brez podpore od domačih — pa je v nenehnem valu radosti. Vrstice, napisane v ječi, so brez pritožb, stokanja ali obupa. Dnevnik iz mrtvega doma (sibirske ječe) navaja:

„Obup je največji greh... Pred njim me varuje čezmerna delavnost, ker jo opravljam z ljubeznijo in vidite, to je največja sreča. Ko smo odhajali v Sibirijo, sem se bal mnogo hujšega, toda prav tukaj sem odkril neizmerne vire novih sil in vem, da jih nikdar ne bom izčrpal... Nikakor nisem nesrečen, ker sem v trpljenju sam in zapuščen od vseh, ne: največja nesreča zame je, če komu ne morem pomagati.“

Ponižnost odpira vrata v raj

Med kaznjenci se je znašel, ker je odkril globino vrednot, ki prevevajo sleherno dušo, tudi dušo zločinca. Med desetletnim bivanjem v Sibiriji je spo-

znal resnico, da navadni ljudje niso nevarni. Kaznjenec — sobrat mu je bil blizu, ker je v njem gledal in spoznaval brezno duhovnih plepletosti. Tako se je med njimi dokopal do ugotovitve, da se moremo nesrečnim žrtvam zablod približati samo z neizmerno ponižnostjo.

„Spoznal sem, da sem s ponižnostjo odpiral vrata raja mojim sotrpinom, suval pa sem jih na dno pekla, če sem bližnje poniževal.“

Skozi vsa poznejša dela ponavlja Dostojevski resnico iz sibirskih ječ: „Aljoša Karamazov uči otroke, da je raj kraj, kjer ni ponižanih in razžaljenih.“

Bratje Karamazovi so prava himna trpljenju, ki človeka rešuje in čisti. Podobno opisuje v romanu „Idiot“ kneza Miškina kot pravo jagnje in v Kazni in zločinu zazre morilec Razkolnikov zarjo sreče in prerojenja, ko ga po obsodbi peljejo v ječe Sibirije.

Kritiki pogosto navajajo, da je Dostojevski v svojih delih odkrival in varil temelje „religiji trpljenja“.

Na dnu vsega človeškega se človek šele zave, kolika je njegova vrednost, če se preda trpljenju z zavestjo sreče v srcu in brezmejna radost v očeh, ki naj osrečuje bližnjika.

„Trpljenje me obogati s toliko silo, da vam ključem: dajte mi troje življenj, polnih zvrhanega trpljenja in mi še ne bo dovolj...“

Et nunc...

Njegova dela po vrnitvi iz Sibirije so polna razkrivanja poti in sredstev za

dosego popolnega miru z nauki, ki nam jih izžarevajo evangeliji.

Po besedah evangelista Janeza ponavlja, da je večno življenje že med nami, če bomo kot otroci, ki ne živijo iz preteklosti in jim ni mar bodočnosti, ampak so v polni posesti sedanjosti. Evangeliji so polni stavkov v sedanjiku; urejajo nam ravnanje za vsak hip sproti.

Cena ni majhna in rešitev ni lahka. Kajti gre za vse, ko piše:

„Dosegli bomo popolno zmago kot individui, kadar se bomo odpovedali individualnosti.“

Tako bivanje v sedanjosti ni pot v anarhijo, ampak je pravo življenje po evangelijih. V „Demonih“ piše:

„Kadar boš zemljo prepojil s svojimi solzami, in boš vse razdelil, se bo tvoja žalost razblinila in zajela te bo popolna tolažba.“

„Bratje Karamazovi“, „Idiot“, „Zločin in kazen“ so polni naukov, ko Dostojevski ponuja, da naj se vsi vrnemo na pot evangelije, kajti doživeli bomo tisto, kar je Kristus nazval novo rojstvo. Pri tem se moramo otestiti vsega, kar nam je individualno... To je edina pot za vstop v božje kraljestvo.“

Če bi se res dokopali do takega spoznanja, večnost ne bi bila onstran smrti, pač pa bi naše duše napajala že na tem svetu. Zaživeli bi njeno polnost in se potapljali v miru božjih otrok.

Umetnik v ječi trpljenja

Dostojevski ni doživljal največjega trpljenja samo v Sibiriji in ni bil ne-

srečen samo zaradi neozdravljive boleznj in silnih denarnih stisk in težav. Njegovo dušo je trgala bolečina, da kot pisatelj-umetnik ni v celoti izpolnil nalogo. Ko je pisal delo „Idiot“, je tožil:

„Poln sem nezadovoljstva in jada z došedanjim pisanjem... Vem, kako sem kot pisatelj poln napak. Sam s seboj sem najmanj zadovoljen. Obhajajo me slutnje — in to pogosto —, da v svojih delih nisem izpovedal niti dvajsetino vsega, kar sem hotel... Pred obupom me rešuje vera, da bom našel usmiljenje pri Bogu in mi bo poslal navdih za pravi zaključek dela... Samo v njegovi moči je, da bi mogel izraziti vse, kar imam v srcu, a mi more samo On podeliti navdih in fantazijo.“

Vedno in vedno ponavlja, da trpljenju pri pisanju ne bi bil kos, če ne bi dobival božje pomoči. Aksakovu piše med pisanjem „Bratov Karamazovih“:

„Priznati vam moram, da sem dolgo na kolenih prosil Boga, da naj mi da čistost srca, čisto besedo brez madeža greha, brez zavisti, nesposobno za nemir...“

In kaj je bila umetnost za Dostojevskega?

„Veste, umetnost, to se pravi lepota, je nekaj strašnega,“ pravi v Karamazovih. „Umetnost je nekaj strahotnega. Satan je prav iz umetnosti začel borbo proti Bogu. In veste, kje je bojišče za ta boj? Človeško srce je resnično polje za ta boj...“

Brezbrežnost ruskega poslanstva

Posameznik, pisatelj, umetnik, celi narodi niso nič, če se ne ovestijo, kaj pomenijo v božjih rokah.

Vsi moramo posvečevati svoje trpljenje Stvarniku in takoj po tem spoznanju bomo polni spoznanja o novem rojstvu. V „Demonih“ navaja:

„Vsak narod mora stremeti samo za ciljem: kako najti Boga! Narod mora doživeti Boga v celoti. Bog je najvišje v narodu in Mu ni začetka, ne konca“ (str. 275).

Stavrogin, junak groznih razmerij, se povzpne do resnice:

„Kdor se je odtujil narodu, kdor se je odtrgal od njegove celote, je izgubil tudi Boga...“ (Demoni).

Stavroginov protiigravec Verhovenški pa pravi:

„Kadar se bomo izrekli za neomejeno svobodo, se bomo kmalu morali podrediti neomejenemu tiranstvu... Svet bo zajel nered, zmeda in stiska bo tolikšna, kakor je ni poznal svet... Rusijo bo zajela tema in v temi bo jokala za Bogom, ki ga je izgubila...“

Skoraj stoletje pred nesrečami naše časa je Dostojevski polagal temelje novemu razumevanju trpljenja in veroval, da bo premagalo zlo, če bo sile črpalo iz očiščevanja. Sam je pričal o sreči in radosti iz trpljenja, fizičnega in duhovnega. Pri tem ni bil glasnik samo svojih misli ali čustev ruskega naroda, ampak je zrl na ves svet.

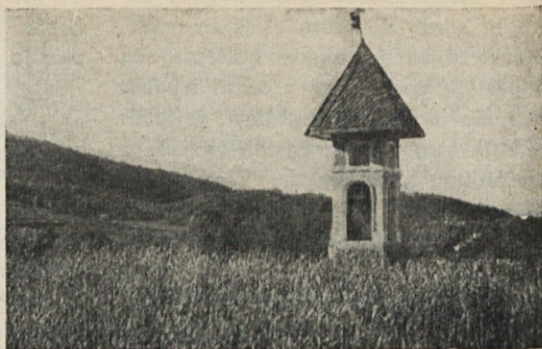
Še danes nam ohranja skozi vso temo, ki Rusijo zagrinja, vero v njegovo vstajenje. Dostojevskijeva dela so manifest upanja, ki ne more zamreti.

Rusija se žrtvuje in njena žrtev prosi za rešitev Evrope in ostalega človeštva.

Rusija trpi zase in za vse človeštvo!

Ruda Jurčec

Podoba Matere Vnebovzete je bila v številnih kapelicah po naših poljih ob cestah

Marijino vnebovzetje

Najslovesnejši dan v mesecu avgustu je gotovo Velika maša ali Veliki šmaren, kakor naš narod naziva praznik Marijinega vnebovzetja. To leto prade na tretjo nedeljo v mesecu, kar nam bo olajšalo njegovo praznovanje. Je ta praznik kakor krona in dopolnjevanje vseh Marijinih spominskih dni, zakaj na ta dan je bila Devica Marija s telesom in dušo vzeta v nebo in kronana za Kraljico nebes in zemlje.

Vera v Marijino vnebovzetje sega nazaj v prve čase krščanstva in je utemeljena v božjem razodetju; proglašena pa je bila ta veličastna verska res-

nica šele v naših dneh, to je 1. novembra, na praznik Vseh svetnikov, v svetem letu 1950. O papežu Piju XII., ki mu je božja Previdnost prihranila to čast in veselje, je bilo napovedano, da bi videl ves svet zbran pred seboj. Res je bil pri slovesnem proglašenju na trgu Sv. Petra v Rimu navzoč ves svet po svojih zastopnikih in je bil to dan neizmerne Marijine slave in navdušenega veselja vseh vernih kristjanov v Rimu in po vsem katoliškem svetu. To zmagoslavno veselje in zadoščenje odseva iz same slovesne definicije, kjer papež tako govori: „Potem, ko smo dvigali k

Bogu mnoge in ponovljene molitve in prosili za luč Duha resnice, v slavo vsemogočnega Boga, ki je izkazal Devici Mariji svojo posebno naklonjenost, v čast njenemu Sinu, nesmrtnemu Kralju vekov in zmagovavcu nad grehom in smrtjo, v potrjenje slave same vzvišene Matere in v veselje in radost vesoljne Cerkve, z oblastjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, blaženih apostolov Petra in Pavla in z našo lastno proglašamo, izjavljamo in določamo, da je od Boga razodeta resnica, da je bila brezmadežna Mati božja, vedno Devica Marija, po dopolnjenju svojega zemeljskega življenja, s telesom in dušo vzeta v nebeško slavo. Če bi se tedaj kdo, česar naj Bog ne dopusti, drznil zanikati ali prostovoljno dvomiti nad tem, kar je po nas določeno, naj ve, da je s tem odpadel od božje in katoliške vere.“

Verne bralce naše revije bo gotovo zanimalo, kako je šele po tako dolgi dobi do te slovesne definicije prišlo in kje je njena utemeljitev.

Cerkev pod vodstvom Svetega Duha

Ves krščanski nauk je obsežen v svetem pismu in ustnem izročilu. Varnost in zakonita razlagalka razodete božje resnice je sveta Kristusova Cerkve, (Njej je Kristus, njen božji ustanovitelj, poslal Svetega Duha, da ostane vedno z njo in jo uči vso resnico. Sam Kristus tudi zagotavlja pred svojim vnebohodom, da ostane s Cerkvijo do konca sveta. Ko obljublja sv. Petru prvenstvo v vodstvu Cerkve, slovesno izjavlja, da peklenške sile Cer-

kve nikoli ne bodo pomagale. Kristusova Cerkve je v svojem učenju in vodstvu duš nezmotljiva. Ta dar nezmotljivosti imajo škofje s papežem, kot nasledniki apostolskega zbora in to v svojem skupnem rednem učenju, ali zbrani na vesoljnem cerkvenem zboru, kakor v teh naših dneh. Ima pa ta dar tudi papež sam, kadar kot vrhovni poglavar za vso Cerkev odloča, kaj je treba verovati ali kako se je treba ravnati, da se doseže večno zveličanje. To jasno sledi iz obljube Petrovega prvenstva, kjer Kristus svojega prvega apostola nazivlja skalo, na kateri je Cerkve nezrušljivo utemeljena. Isto prednost vsebujejo Kristusove besede, s katerimi od smrti vstali Gospod izročča sv. Petru vrhovno oblast: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce“ (Jan 21).

Apostoli so kot nek simbol skupnega krščanskega verovanja ves razodeti nauk povezali v dvanajstih členih vere, ki se zato imenuje apostolska. V tej kratki, pa jasni veroizpovedi je v jedru obsežena vsa razodeta resnica. Ali to le v svojem jedru in bistvu, ne pa v posameznostih. V teku stoletij so se, kot vemo, vršile silne debate in borbe glede umevanja posameznih verskih resnic. Skozi silne viharje verskih zmot je sveta Cerkve s sveto stanovitnostjo in mučeniškim trpljenjem branila čistost razodetega nauka in ga ohranila neokrnjenega. Členi apostolske vere so zaliti z mučeniško krvjo. Z jasno besedo so bile razložene in utemeljene posamezne verske resnice, kjer je šlo včasih za pravilno tolmačenje ene same besede. O vsem tem obširno razpravlja dogemska zgodovina. Za nas pa tu za-

dostuje, da vemo, kako so bile v teku zgodovine razglašene nove dogme, obsežene v svojem jedru že od začetka v božjem razodetju, pa nove po svoji novi, jasni opredelitvi. V vseh teh zgodovinskih okoliščinah, v katerih se je verski nauk nasproti najrazličnejšim zmotam osvetljeval, poglobljal in utemeljeval, je očiten vpliv Svetega Duha, ki Cerkvi vedno pomaga, da zaklad verskih resnic, ki ji je od Boga izročeni, ohranja nedotaknjen.

Marijina slava v Cerkvi

Ko se Cerkev tekom stoletij bori za čistost in neoskrunjenost vsega, kar nam je Bog v naše zveličanje razodel, v stari zavezi po očakih in prerokih, v novi pa po Jezusu Kristusu in njegovih apostolih in kar je ohranjeno v svetem pismu in ustnem izročilu, seveda ne pozabi nikoli Nje, ki ji je ona sama in smo ji z njo vsi verni kristjani za Bogom največ dolžni — to je Marija Devica, Mati Kristusova in Mati svete Cerkve, to je vseh njenih udov, pastirjev in vernikov.

V dozdam določenemu nauku Cerkve žarijo v kroni Marijine slave kot trije blesteči biseri verske dogme, slovesno proglašene v Marijino čast: dogma o Marijinem božjem materinstvu, proglašena proti krivovercu Nestoriju na vesoljnem cerkvenem zboru v Efezu, leta 431; dogma o Marijinem brezmadežnem spočetju, proglašena po papežu Piju IX., leta 1854; in dogma o Marijinem vnebovzetju, proglašena po Piju XII., leta 1950.

Kako je v Cerkvi dozorelo to zadnje slovesno proglašenje in na kaj se opira?

V majske številke je bilo v članku o Mariji, Materi Cerkve, omenjeno, da je bila Marija prva deležna Kristusovega odrešenja in da je prejela njegovo polnost že vnaprej, pred Kristusovo smrtjo. Spočeta brez madeža izvirnega greha in polna milosti že od prvih početkov svojega življenja, postane Kristusova Mati in ostane z njim vse življenje najtesneje združena ne le po telesnem materinstvu, ampak še bolj po svoji veri, upanju in ljubezni in po svojem popolnem sodelovanju z njim v njegovem odrešilnem delu. Za vse to gre Mariji prednost popolne podobnosti s Kristusom tudi v posmrtni slavi, to je v anticipiranem slavnem vstajenju od mrtvih in vnebovzetju.

Nekateri teologi sicer še danes zagovarjajo mnenje, da Marija ni umrla, ker je smrt pač kazen za greh, Marija pa greha nikoli ni imela, ne izvirnega ne osebnega. Večina teologov pa uči, da je Marija tudi v smrti sledila zgledu svojega božjega Sina in kakor on s svojo smrtjo smrt premagala. Njena smrt pa je bila, v nasprotju s Kristusovo smrtjo, prosta vseh tegob in bolečin, bolj posledica ljubečega hrepenjenja, kakor telesne oslabelosti. Po smrti pa jo je Bog s telesom in dušo vzel v nebesa, kjer zdaj v božji slavi uživa svoje plačilo in za nas posreduje.

Kaj pravi o tem sveto pismo?

Sveto pismo na splošno o Mariji malo govori. In priznati moramo, da

glede Marijinega vnebovzetja v njem ne najdemo jasnega, izrecnega dokaza. Vidijo pa teologi nekak vključen dokaz za to Marijino poveličanje v dveh mestih svetega pisma: prvo je iz stare zaveze, drugo iz evangelija sv. Luka.

Ko Bog našim prvim staršem po storjenem grehu obljublja Odrašenika, jim govori o ženi, ki bo s svojim zarodom peklenski Kači strla glavo (1 Moz 3, 15). Odrašenikova zmaga bo obstajala v zmagi nad satanom, nad grehom in njegovimi posledicami, torej tudi v zmagi nad smrtjo. Njegove zmage pa bo po sami božji besedi deležna tudi njegova Mati. In kakor Sinovo telo ni moglo postati v grobu plen smrtno trohno, tako tudi ne Materino. Sinovo slavno vstajenje iz groba in njegov vnebohod bosta vredni in zasluženi delež tudi njegove Matere, ki je z njim postala soodrešiteljica človeškega rodu. Tako sklepajo teologi iz te obljube Odrašenika v raju.

Drugi dokaz pa najdejo v evangeliju sv. Luka, kjer angel Gabrijel pozdravlja Marijo kot „polno milosti“ (1, 28). V tej polnosti milosti, ki jo je Bog Mariji naklonil, — tako menijo — mora biti vključena tudi njena posmrtna slava, kot krona in dopolnjenje vseh drugih milosti.

Z razglašenjem verske resnice o Marijinem vnebovzetju Cerkev to teološko razlago obeh svetopisemskih mest potrjuje, v čemur je gotovo navedeno Svetega Duha.

Kaj nam poroča ustno poročilo?

Iz prvih stoletij tudi v ustnem izročilu ni najti neposrednih dokazov za

Marijino vnebovzetje. Najstarejši cerkveni očetje in pisatelji o Marijinem vnebovzetju ne govore. Jeruzalemski patriarh Modest (+634) je med prvimi, ki proslavlja to Marijino odliko, pa pravi, da se mu čudno zdi, da apostoli, ki so bili od Jezusa določeni za prve učitelje svete Cerkve, ničesar ne povedo o Marijinem koncu in da tudi njihovi nasledniki niso nič tozadavnega sporočili. Je v vsem tem zares božja skrivnost, ki hrani razodetje in razglašenje te Marijine slave za poznejše čase. Morda zato, da bi prvi kristjani, ki so se v večini spreobrnil iz poganstva, ob tako izredni Marijini veličini ne začeli Matere božje po božje častiti.

V 5. stoletju po Kristusu se pojavijo v Cerkvi verski spis o Marijini smrti, kjer so na čudovit način popisani njeni zadnji dnevi, njena smrt, njen pogreb na Oljski gori in njeno vnebovzetje. V glavnih obrisih nam je njegova vsebina znana: Marija je po nadangelu Gabrijelu obveščena o svoji bližnji smrti. Apostoli se na čudežen način zberejo ob njeni smrtni postelji. Navzoči so pri njeni smrti in njeno deviško telo pokopljejo v nov grob v vrtu Getsemani. Angelsko petje se sliši nad grobom. Med apostoli je sveti Tomaž spet zamudnik. Pride šele tretji dan po Marijini smrti in srčno želi še enkrat videti ljubo Marijino obličje. Ko pa grob odprò, ne najdejo več Marijinega trupla, marveč le dehteče rože...

Spis, ki nam to pripoveduje, ni pristen, ampak apokrifen, to je podtaknjen. Veliko tega, kar pripoveduje, je sad domišljije, pobožna legenda. Jedro

samo pa je vendarle moralo biti resnično in zato ni čudno, da so se mnogi cerkveni očetje in pisatelji v svojih govorih in spisih o Mariji nanj naslonili. Ko že omenjeni jeruzalemski škof Modest govori o Marijini smrti in njenem vnebovzetju, se delno drži teh legendarnih poročil, vendar izrecno trdi, da nauka o telesnem vnebovzetju božje Matere nikakor ni povzel iz apokrifov, marveč iz pristnih razodetih virov, predvsem iz starega ustnega izročila. Je torej prepričan, da je resnica o Marijinem vnebovzetju od Boga razodeta. Za njim je več cerkvenih učiteljev in pisateljev, ki govore in pišejo o tem Marijinem poveličanju; posebno slaven je med njimi sveti Janez Damaščan (+773).

Od 10. stoletja dalje je nauk o Marijinem vnebovzetju sprejet od večine bogoslovnih učiteljev, le malo jih je, ki še dvomijo. Sv. Tomaž Akvinski (+1274) pravi glede tega, da kljub temu, da ta resnica še ni od Cerkve proglašena in da pričevanje svetega pisma ni povsem zadostno, noben veren katoličan ne sme o tem dvomiti ali to resnico predrzno tajiti.

Najtrdnější dokaz je iz liturgije

Praznik Marijinega vnebovzetja je izpričan prvikrat po omenjenem jeruzalemskem škofu Modestu. V mašnih molitvah praznika se govori o Marijini smrti, ki jo zaradi njene miline imenujejo prehod v večno življenje ali sladek spanec (transitus-dormitio). Pa se že od prvih početkov omenja v njih tudi telesno vnebovzetje Marijino. Li-

turgija pa vere ne ustvarja, ampak jo predpostavlja. Zato cerkveni učitelji in predstojniki v svojih tozadevnih prazniških govorih proslavljajo Marijino telesno vnebovzetje kot nekaj vsem znanega in splošno verovanega. Poudarjajo ta cerkveni nauk, poudarjajo, da ne gre v njem le za netrohljivost Marijinega telesa, ampak za njeno resnično in popolno zmago nad smrtjo, ki je dosegla, po zgledu njenega božjega Sina, svoje dopolnjenje v njenem slavnem telesnem vnebovzetju.

Iz vsega tega sklepa papež Pij XII. v svoji slovesni okrožnici od 1. novembra 1950, da se v pogledu Marijinega vnebovzetja popolnoma ujemata redno cerkveno učiteljstvo in vera krščanskega ljudstva, po Cerkvi hranjena in ravnana. Ni mogoče misliti, da bi se Cerkev v tako važni zadevi več kot tisoč let motila. Če pa Cerkev to dejstvo, garantirano po njeni veri in praksi, kot versko resnico proglašča, ga mora poznati iz razodetja, druge poti ni. Zato papež zaključuje: „Splošno poznanje rednega cerkvenega učiteljstva v tem pogledu je zanesljiv in trden dokaz, da je telesno vnebovzetje Device Marije od Boga razodeta resnica in jo morajo zato vsi verniki Cerkve trdno in zvesto verovati.“ Omenja, da je prišlo do definicije te verske resnice s skoraj enodušnim pristankom vseh katoliških škofov, ki so že dolgo prosili, naj bo ta resnica slovesno proglašena kot sestavni del božje in katoliške vere; resnica, utemeljena v svetem pismu, globoko ukoreninjena v dušah katoliških vernikov, potrjena od najstarejših časov v cerkvenem bogor-

služju, v popolnem soglasju z drugimi razodetimi resnicami, najsijajnejše utemeljena in razložena po znanstvenih razpravah katoliških teologov.

Odgovor nasprotnikom

Medtem, ko je proglašenje Marijinega vnebovzetja zbudilo val silnega veselja in navdušenja v katoliškem svetu, je med protestanti povzročilo odpor. Mnogi med njimi kljub boljšemu razmerju s katoliško Cerkvijo, ki ga je ustvaril vesoljni cerkveni zbor, odločno izjavljajo, da te dogme ne bodo nikoli priznali, kakor tudi ne one o Marijinem brezmadežnem spočetju, ali one o papeški nezmotljivosti. Glede Marijinega vnebovzetja trdijo, da nima nobene podlage ne v evangeliju ne v ostalem svetem pismu.

Na vse to smo v teku našega razmišljanja že odgovorili. Naj bo proti tem ugovorom dodano še to, da je vstajenje od mrtvih ena temeljnih obljub krščanskega razodetja. Upanje v enkratno vstajenje in poveličanje naših umrljivih teles je znamenje, ki loči kristjane od nekristjanov. Marijino telesno vnebovzetje se v tem najlepše ujema z vsem krščanskim razodetjem, z edino razliko časovne mere: Marija je to telesno poveličanje že dosegla, mi pa ga upamo doseči na sodni dan, ob koncu sveta.

Tudi ni upravičeno trditi, da je prišla ta nova verska definicija ob nepri-

kladnem času, češ da se z njo ločenim bratom zapira pot v skupno Cerkev. Papež Pij XII. na to odgovarja, da je bila to zahteva našega časa in pravi: „Trdno zaupamo, da bo to slovesno razglašenje Marijinega vnebovzetja v veliko korist vsemu človeštvu, ker bo dalo čast presveti Trojici, s katero je Marija z edinstvenimi vezmi povezana; pobožnost do Marije se bo med krščanskim ljudstvom še poživila in poglobila, saj je ona ljubeča Mati vsega Kristusovega mističnega telesa. Tudi je utemeljeno upanje, da bodo ljudje ob pogledu na vzorno Marijino življenje bolje spoznali vrednost svojega lastnega življenja, ki naj bo v vsem v skladu z božjo voljo in v blagor bližnjega. Ko se v svetu vedno bolj širita materializem in npravna pokvarjenost, kaže resnica o Marijinem vnebovzetju vsem ljudem svetli cilj, za katerega sta namenjena naša duša in naše telo. Vera v Marijino vnebovzetje naj končno naredi bolj trdno in bolj aktivno vero v naše lastno vstajenje.“

+

Obhajajmo torej, dragi bratje in sestre, ta veliki dan naše nebeške Matere in Gospe z velikim prazniškim veseljem. Iz dna srca ji priporočimo in izročimo sebe, svoje domače, narod in domovino, sveto Cerkev in ves svet:

Kraljica, v nebesa vzeta — prosti za nas!

Alojzij Košmerl!

Kolikor je duhovnikov, toliko je pastirjev božjega ljudstva; vse vodi Peter, vrhovni pastir vseh pa je Kristus. — Sv. Leon Veliki

Koncilski očetje v Lurdu

Tudi ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik
je bil v Lurdu

Osební vtisi

Lansko leto je skupina koncilskih očetov pod vodstvom lurškega škofa Theasa odletela za vse svete v Lurd poklonit se Materi božji. Med njimi sta bila tudi ljubljanski nadškof in primorski administrator.

Kraj svetih dogodkov

Po deževnih dneh je 30. oktobra spet v Rimu posijalo sonce. Tako smo ob krasnem vremenu v petek 30. 10. popoldne od 4. odleteli z letališča Ciampino proti najslavnejšemu svetovnemu

Marijinemu svetišču Lurdu. Pod seboj smo videli otok Elbo, italijansko obalo, francoski mesti Marseille in Toulouse.

Od lurškega letališča smo se odpeljali naravnost k lurški votlini, kjer nas je pozdravila na istem mestu lepa bela lurška Gospa, kakor pred dobrimi 100 leti preprosto pastirico Bernardko, naš duhovne nadpastirje, nič manj kot 40 iz 17 držav Evrope, Amerike, Azije in Oceanije.

Pobožno smo poklekli na kamniti tlak, skupno zmolili tri zdravamarije, zapeli Pozdravljena Kraljica ter Magnifikat. Krepko je odmevala strumna per-

sem od skalnatih pečin, podpiralo jo je šumenje gorske reke Gave. Edina razsvetljava ob votlini so številne sveče, ki noč in dan gore in govore o ljubezni krščanskih src do lurške Gospe. Vse okrog votline diha preprostost in skromnost, spokornost in pobožnost. Kakor da smo zunaj v naravi, se nahaja pred votlino le nekaj starih klopi, kakršne vidimo po parkih, da more romar, utrujen od dolgega klečanja, sesti ter mirneje gledati nebeško Gospo in se z njo še naprej pogovarjati.

Tak je torej milostni košček zemlje, na katero je stopila Marijina noga in katero si je izbrala, da bo tukaj sipala roso telesnih in duhovnih dobrot. Kdo more naštetih vsa iznenadna ozdravljenja, ki so se tukaj zgodila?! Več kot tisoč jih je. Od teh je Cerkev izbrala nekako 60, da jih je uradno potrdila za čudeže. Samo nekaj 100 metrov proč od votline so prostori zdravniškega urada, kjer zdravniki za časa romanj s tako znanstveno natančnostjo preiskujejo boleznin in ozdravljenja. Večkrat se zgodi, da morajo izjaviti, da se primer ozdravljenja ne da razložiti z naravnimi sredstvi.

Dolg je bil moj razgovor z lurško Gospo. Trajal je skoro cele tri dni, tudi takrat, ko nisem bil ravno pri votlini. Toliko duš se mi je priporočalo, toliko jih je, za katere sem prevzel odgovornost, po načelu o zbornosti škofovske službe nosimo skupno skrb in odgovornost še za druge škofije, končno za vso Cerkev. Kaj se ne bi otrok zaupno in prisrčno, odkrito in preprosto razgovarjal z Materjo o vsem, kar ga teži in kar ga veseli.

Maševanje in telovska procesija

Drugo jutro je sonce stalo že precej visoko, ko sem prišel na vrsto za maševanje pred votlino. Redkokdaj sem tako pobožno maševal. Občutje, da me Marija gleda, da stoji ob meni in z menoj opravlja sveto daritev, me je spremljalo od začetka do konca maše. Pred seboj sem megleno videl kopo namenov in potreb, ki so se nakopili v mojem srcu, za kar naj v tem svetem dejanju izprosim božji blagoslov. Na kraju me je prevzela ganjenost, da sem komaj mašo končal.

Z roženvensko nedeljo se tudi v Lurdu konča sezona romanj. Ni bilo

Prav tako je bil na romanju škof dr. Janez Jenko

številnih romarskih skupin, ko se zbere na dan do 30.000 romarjev in več; ni bilo dolgih vrst božnikov ne znamenitih procesij po noči s prižganimi svečami. Teh velikih množičnih pobožnosti ni bilo. Toda doživel sem vseeno na vse svete popoldne telovsko procesijo, ki se je razvila po trgu pred cerkvijo sv. rožnega venca. Peli so in molili. Duhovnik, ki je vodil petje, je pel naprej pretresljivo ganljive prošnje, s katerimi je rotil Jezusa, naj blagoslovi sv. očeta in koncilске očete, naj z lučjo vere posveti v tolika neverna srca, naj obriše solze trpečim in preganjanim. Samo ena bolnica je bila tam in splitski škof, ki je nosil Najsvetejše, jo je blagoslovil. Pretresljivi so klici: Jezus, Sin Davidov, usmili se je! Ozdravi jo!

Na vseh ljudeh ne glede na spol in starost, socialni položaj in izobrazbo, sem bral pobožnost, zbranost, poduhovljenost. No, za izjemo sem videl tri, štiri mlade fante skupaj, kako so tiščali roke v hlačnih žepih in se malo smehljali, pa to je samo dokaz, da je tudi Lurd še na zemlji ter da tudi tam ne sme biti neznana verska mlačnost in površnost.

Pred 100 leti in danes

Obiskali smo prostore, kjer je Bernardka in njena družina živela. Skrajno siromaštvo! Eno stanovanje obsega eno samo sobico z enim oknom, pa je moralo v njej živeti šestero oseb: oče in mati, dve dekleti in dva fanta. Drugo stanovanje, ki so ga pozneje dobili, je bilo malo boljše, toda še vedno silno bedno; ena stanovanjska soba, spodaj v

kleti pa mlin in kuhinja. Tam je ohranjenega nekoliko pohištva, nekaj slik, fotografij, mlin in pritikline.

Marija je med milijoni deklet izbrala eno najsiromašnejših in najbolj neuglednih, da po njej da svetu Lurd, kakršnega vidimo že preko sto let, da v senco postavi bogate in modre. Zadnja leta je zgrajenih precej poslopij, kjer prenočujejo in se hranijo čisto zastojni siromašni romarji. Tako je tudi s tega stališča Lurd dokaz ljubezni in pozornosti, ki jo Cerkev posveča ubogim.

Če me vprašate, ali ima Lurd tudi kaj umetniškega v svojih svetiščih, vam moram po pravici reči, da sem od vseh cerkva najbolj občudoval krasno okroglo cerkev sv. rožnega venca. To je prva cerkev, do katere pridemo po širokem velikem trgu. Petnajst kapel je posvečenih petnajstim skrivnostim rožnega venca. Vsaka kapelica ima marmornat oltar, krasen mozaik, ki predočuje zadevno skrivnost. V tej cerkvi je na vse svete skupno maševalo kar 20 škofov, med drugimi tudi ljubljanski.

Da ne bom predolg. Dogodki, ki so se odigrali v Lurdu pred več kot sto leti, so še danes živi. Naša Gospa in njena preprosta pastirica Bernardka sta na nešteto mestih v Lurdu upodobljeni. V cerkvah, pred vctilino, na poti na „Kalvarijo“ vlada izredna tišina, ki romarju omogočuje notranjo zbranost. V Lurdu je tako lahko moliti, čutiš Boga, Mater božjo tako blizu! Duša uživa ob nadnaravnih resnicah, se krepi in usposablja za nadaljnjo življenjsko borbo.

Lurd je še danes svetilnik žive vere,

klicar nadnaravnega sveta. Pred njim se človek zamisli. Ali ni podobno z vero kakor s svečami? Tam v Lurdu ne prestano gore pred votlino sveče, noben vihar, noben dež jih ne pogasi. Tako je tudi z vero: nobeni sili ne bo nikoli uspelo, da bi pogasila vero, ki jo je Kristus prižgal na svetu.

V kratkih treh dneh lurškega bivanja smo se koncilski očetje bolj približali drug drugemu, se spoznali in bratovsko bolj vzljubili kakor prej v mesecih koncilskega zasedanja. Od votline do letališča smo neprestano v vseh jezikih peli lurško pesem z refranom: Ave, ave, ave Marija!

Spomin na Lurd mi bo ostal vedno v spominu in me dvigal v težavah!

Poročevalec iz Lurda

Trpljenje ni zastonj...

Papež Pij XII. piše v svoji okrožnici o skrivnostnem telesu Jezusa Kristusa:

„Ko to pišemo, nam je pred očmi skoraj neskončna množica nesrečnih in

trpečih, ki jih s sočutno bolestjo objokujemo: množica bolnih, ubogih, pohabljenih, vdov in sirot, pa še premnogih, ki so zaradi lastnih bridkosti ali ob bridkosti svojcev neredko do smrti onemogli. Vse torej, ki so iz kateregoli vzroka potrti v bridkosti in stiskah, očetovsko spodbujamo, naj se zaupno ozirajo v nebo in svoje težave darujejo Njemu, ki jim bo to nekoč obilno poplačal.

In tega naj se vsi zavedajo, da njihova bolečina ni zaman, ampak da bo njim in tudi Cerkvi močno koristna, če jo bodo v ta namen potrpežljivo prenašali.

Da bi ta namen lažje obujali, gotovo veliko pomaga pobožnost vsakdanjega darovanja samega sebe Bogu, kakor jo redno opravljajo udje Apostolstva molitve.“

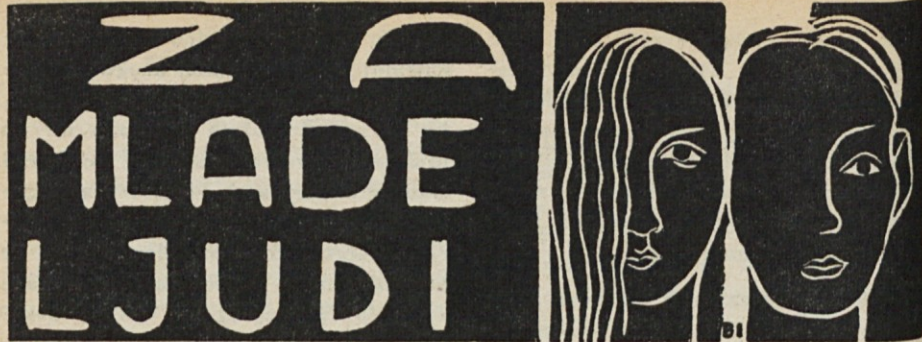
Vedno bomo imeli kaj trpeti, eden več drugi manj. Namesto da bi tarnali in obupavali, se rajši često ozrimo na križ in recimo:

„Naj bo iz ljubezni do tebe, Gospod!

Naj bo za tvojo Cerkev!“ Tako bomo svoje trpljenje lažje prenašali in naredili mnogo dobrega drugim.

Navadimo se na to, da vsak dan vsaj enkrat darujemo sebe in vse svoje trpljenje Bogu za različne potrebe Cerkve, zlasti za tiste, ki jih tu tedensko priporočamo.

Nič drugega se ti ne bo zgodilo, kakor to, kar je po volji Najvišjega, bodisi za deset ali za sto ali za tisoč let. — Sir 41, 6—6

Ali more mlad človek danes še biti veren?

Katoliško vzgojeni desetletni deček nima težav s svojo vero. Lahko je neubogljiv, lahko je lažniv in še marsikaj podobnega, neveren ni.

Ko deček začne doraščati, se pa pojavljajo vprašanja kar po vrsti: ali ni vse to skupaj nekoliko nejasno in samovoljno? Čemu je vendar na svetu potrebnih toliko ver? Kdo more presoditi, katera je prava? Ali ne bi bilo bolje omejiti se samo na to, kar vem za gotovo?

Toda, pozor! Ali sme katoličan takole razmišljati o svoji veri? — Da! O teh vprašanjih smemo čisto mirno in odkrito govoriti. Mi to celo moramo, kajti ta vprašanja se pri doraščajočem človeku nujno pojavljajo. Če mlad človek na taka vprašanja ne bi dobil odgovora, ampak bi jih po sili razmer morda potisnil tja nazaj v podzavest,

bi za celo njegovo življenje pomenila nevarnost in šibkost za njegovo vero.

Ali ni tako?

V svojem vsakdanjem življenju je človek navezan na to, da se zanaša na verodostojnost ljudi, knjig, časopisov, ki mu poročajo o stvareh, ki jih sam s svojimi čuti ali drugimi umskimi sposobnostmi ne more dojeti. Isto velja za vsa duhovna področja, tudi za versko.

V odločilnih življenjskih vprašanjih se ne more nihče sam dokopati do dokončnih spoznanj in rešitev. Brez luči od zgoraj, brez vere tukaj ne gre.

Toda, ko pa je toliko različnih ver? Le ena more biti prava. Saj gre pri veri vendar za zadnjo gotovost o nevidnih resnicah, o smislu življenja, o poslednjih rečeh.

Odločiti se je treba!

Trdimo, da je med vsemi različnimi verami le Kristusova vera prava. Odločiti se je torej treba za Kristusa, ali proti njemu. Kajti, „kdor ni zanj, je proti njemu“. Neizprosno stroge so Kristusove besede: „Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.“

Tej odločitvi se nihče ne more izogniti in morda reči, da je Kristus samo najplemenitejši in najboljši človek. Ne, če vse pretehtamo, moramo reči takole: ali je prenapet norec, pred katerim se mora človeštvo čuvati, ali pa je zares Sin božji, ki mu moramo vsi zaupati. Tretje možnosti ni.

Pred to neizprosno zahtevo oblede zahteve vseh drugih ustanoviteljev ver. Račun je torej čisto preprost: če se mi v nasprotju z vsemi drugimi verskimi preroki Kristus izkaže za popolnoma zanesljivega, tedaj mi ni treba veliko več premišljevati, ampak se moram kar na kratko odločiti za Kristusa in njegovo vero.

Dejstva

Dejstvo je, da je že stotine milijonov ljudi verovalo v Kristusa in še verujejo. Stotisoče mučencev je za to vero že dalo svoje življenje. Tisoči po svetu tudi danes v težkih razmerah pričujejo za Kristusa.

Teh ljudi nihče ne sili, pa so vendar Njemu zvesti tudi takrat, ko je to povezano morda s težkimi žrtvami.

Ali ni morda presenetljivo tudi dej-

stvo, da je katoliška Cerkev danes številčno tako močna, močnejša kot kdajkoli v zgodovini?

Pa ta čudovita edinstvo in enotnost! Povsod po svetu: v Parizu in Johannesburgu, v Tokiu in New Yorku, in pri nas doma, isti krst, isto bogoslužje, isti nauk!

To so nekatera gola dejstva, ki silijo človeka, da misli in pomisli.

Razlogi

Kako pa morejo veliki in učeni ljudje biti verni? Le en zanesljiv odgovor moremo dati na to vprašanje; vera je osnovana na najtrdnejših temeljih! Vera ni golo čustvo, ampak gotovost o tem, kar ima priti.

Z veliko znanstveno gotovostjo lahko danes dokažemo pristnost sv. pisma, ki je glavni vir razodetja. Nobena knjiga svetovnega slovstva ni tako preiskana kot ta. Najnovjše izkopanine, papirusi, pergamenti in kamni to dokazujejo in potrjujejo.

Kdor evangelije pošteno preizkuje, mora priznati, da je Kristus po svoji osebni svetosti, nauku, čudežih in prerokbah, pa še po svojem vstajenju brezpogojno verodostojen, resničen in ves božji.

Torej?

Tudi mlad človek, in še posebej ta, je lahko veren, globoko in trdno, zvestno in prepričano. To je varna in zanesljiva pot za vsakogar.

Podrti viharnik

Opis življenja in mučeništva
Ivana Pavčiča — V priredbi
Ivana Korošca

Med vaškimi prijatelji

Krog Janezovih prijateljev se po odhodu na učiteljske ni nič skrčil. Najboljši in zvesti Niko je odšel na tehnično srednjo šolo. Ivan je obiskoval še 4. meščansko. Tone pa se je že od leta 1937 učil v mestu krojaštva.

Skrbel je, da njegovi prijatelji v vasi niso zašli, marveč da so v medsebojnem utrjevanju prijateljstva stalno napredovali. Bister dar spoznanja mu je delo precej olajšal. Svoje okolje je opazoval z odprtimi očmi ter se že

tedaj učil pravilno presojeti življenje in njegove činitelje. V Fantovskem odseku, kjer je združil vse svoje prijatelje, jim je v samostojnih referatih že govoril o nevarnosti komunizma, o njegovih krinkah, taktiki in organizaciji. Kakor hitro je opazil, da je kdo v nevarnosti, ga je takoj bratovsko posvaril. Tako je opozoril prijatelja Toneta, naj ne ima več stikov s sosedom Francetom, ker je partijec. Razložil mu je, da je organiziran pri „Svobodi“, ki jo vodijo organizirani člani komu-

nistične stranke iz Zadvara. Sproti je preprečeval slabe vplive v okolju.

Janez tudi na tiste, ki niso šli z njimi v mestne šole ni pozabil. Z njimi je ob sobotah in nedeljah ali za praznike pritrkaval v cerkvi, učil jih je not in igrati klavir. Vedno je dajal dobra navodila in dobra svarila.

Vzgojen v krščanskem duhu je neumorno delal za Boga in blaginjo naroda. Rad je bil tudi med otroci in jih vzgajal. Skrbel je, da se vzgoje v verne in dobre Slovence. Otroci sami so ga vedno iskali, se pri njem mudili in ga poslušali, ko jih je svaril pred slabim in poučeval v vsem dobrem in lepem.

Tetanus

V šmarničnem mesecu maju in v oktobrski roženvenski pobožnosti je v družnični cerkvi v Bizoviku smelo biti stalno Najsvetejše. Kako toplo je v človekovi duši v bližini tabernaklja, kjer prebiva Bog, je Janez globoko čutil. Zlasti v onih nepozabnih trenutkih, ko je namesto duhovnika pred Najsvetejšim molil rožni venec in pel s prijatelji litanije Matere božje.

Prvi oktobrski dnevi. Večer je. Iz zvonika je že odbilo, in verniki hite v cerkev. Janez se v zakristiji pripravlja. Kar se spomni, da je še nekaj doma pozabil. Stekel je v kamro, zlezal na stol po pozabljen predmet. Ko skoči na tla, se z nogo vjame na zarjavelo kljuko pri vratih. Pri tem se močno pretrga desno stegno. Dolga rana je zelo krvavela, zato so ga domači takoj odpeljali v Splošno bolnišnico, kjer so mu rano zašili in ga poslali domov. Čez

teden dni so mu pobrali šive. Takoj po vrnitvi domov je začel po vsem telesu postajati moder in bezgavke so mu otekle.

Nastopila je zastrupitev krvi.

Odpeljali so ga zopet v bolnišnico. Ugotovili so tetanus. Zdravnik je naročil sestri: „Pridite jutri zjutraj pogledat na infekcijski oddelek št. 7, če ne bo že prej nastopila smrt. Za vsak slučaj se doma pogovorite, če ste pripravljeni podpisati, da mu odrežemo nogo, kar bo nujno, če ostane živ.“

Odnesli so ga v sobo izolirnice. Oblekel si je bolniško srajco, se zavil v posteljno odejo in med ihtenjem prosil in naročal sestri Mariji: „Samo tega ne! Ne dovolite, da bi mi odrezali nogo. Raje umrjem!“ Janez se ni bal umreti, a strah pred boleznijo, ki bi ga lahko onesposobila za poklicno delo, je bil v njem silen.

S težkim srcem se je poslovil od sestre Marije. Doma so sklenili da mu noge ne pustijo odrezati. Bog h kateremu se je te ure Janez še posebno zaupno zatekal, je spet pravočasno posegel vmes. Bolezen se je počasi začela obračati na boljše. Najhuje je bilo, ko ni smel nihče k njemu. Kmalu je našel posrečen izhod. Kljub prepovedi je nekoliko odprl okno in metal domačim listke z željami in prošnjami. Usmiljenka mu je nekoč pozabila prinesiti večerjo. Nič ni bil hud nanjo zato, samo dolčas mu je bilo, ker ni prišla. In to ji je povedal nekako po desetih dneh, ko je izrabil priložnost, da je prosil za svojo obleko, kako pametno čtivo, svinčnik in papir. Oboje mu je rada prinesla. Ko je brskal po „Slo-

vencu“ se je spomnil, da njegova sestra Urška naslednji dan goduje. Napisal ji je kratko pisemce:

„Draga sestrica!

Ko je človeku dolgčas, mu pride vsaka stvar prav. ako je tudi meni večrajšnji 'Slovenec' prinesel datum: 20. oktober, v četrti vrstici pa je bilo debelo tiskano: Koledar. Ker sem vse drugo že prebral, sem pa še koledar pogledal. Kar zagledam: 21. oktober: Uršula... Hm, hm, Urška, aha, god bo, god, pa še od dveh. Tvoj in tetin. Joj, pa še eni nimam kaj dati. Kaj bo iz vsega tega? No če Ti je kaj za dobro jed in počitek, pa k nam pridi, da se boš naspala in najedla.

Te pozdravlja brat

20. okt. 1938.

Janez.“

Veliko tolažbo je našel v Marijinem pismu kak teden pred odhodom iz bolnišnice. Piše mu, da bo smel že v soboto domov. Spet bo prost in svoboden, to bo prijetno. Toda šele v soboto ga bodo spustili. Nenadoma je začutil močno domotožje. „Nič, kar šel bom!“ se je opogumil. Oblekel je svojo obleko in skrivaj ušel iz izolirnice v bližino glavne ceste, proti izhodu. Še en skok, pa bo zunaj. A strogo vratarjevo oko je opazilo bližajočega se Janeza in — bolniške „šlapce“ na njegovih nogah. Čisto jih je pozabil sezuti. Bos bi neopazeno lahko izginil. Tik pred izhodom ga je vratar trdo prijel in vprašal iz katere številke je zbežal. Ko je Janez odkritosrčno priznal, da je želel domov, ga je peljal nazaj na številko 7, kjer

mu je sestra morala skriti obleko. Vrnila mu jo je šele zadnji večer.

Dolgo se je vlekla posebno zadnja noč. Prostora ni bilo. Spati bi moral med dvema bolnikoma, ki sta imela tifus. Legel je, a zaspati ni mogel, bal se je da bi bolezen zanesel domov. Po noči se je oblekel in ob štirih zjutraj čakal na hodniku, da domači pridejo ponj.

Radost je sijala z Janezovega obraza, ko je od daleč spet zagledal svoj Bizovik. Od hvaležnosti je stopil najprej v domačo cerkev, da se zahvali za vrnjeno zdravje. Odslej je še bolj prepričevalno in glasno molil pred Najsvetejšim.

Ker ni smel mnogo hoditi, in da ne bi preveč zamudil v šoli, je šel začasno stanovat v Ljubljano na Poljansko cesto k svojemu prijatelju, starejšemu vodilnemu članu Prosvete.

Zjutraj je hodil v jezuitsko cerkev ali v stolnico k sv. maši. Tudi čez dan je večkrat pohitel pred tabernakelj. Razgovor z Bogom mu je bil vedno v spodbudo. Imel je tudi več stika s šolci, zlasti z Vinkom, Stankom in Martinom se je rad sešel. Spoznal je njihov idealizem. Vse delo, ki ga je imel v domači vasi je trenutno odpadlo. Posvetiti se je zato mogel veliko bolj šolskemu študiju. Oddaljenost od domačih pa ga je še bolj utrdila v prepričanju, da „hiša domača ni prazna beseda“. Kljub zadovoljstvu z vsem, — ničesar mu ni manjkalo — je le spoznal, da domače hiše in družine nihče in nobena stvar na svetu ne more nadomestiti. Še pred božičem se je vrnil v Bizovik na svoj dom, bogatejši za novo spoznanje. (Bo še)

Pomen

samovzgoje

Papež Pavel VI. je v znak hvalečnosti odlikoval svojega prvega učitelja

V več člankih smo obravnavali o pomenu družinske vzgoje in o važnosti mladinskih organizacij za duhovno rast mladine. A naj bi bilo družinsko in organizacijsko prizadevanje še tako skrbno, bi vendar ostalo le malo uspešno, če mladega človeka ne pridobimo, da bo pri vzgoji sodeloval, da bo vzgajal tudi sam sebe, to je, da se bo iz lastnega nagiba hotel prizadevati in truditi, da oblikuje v sebi dobro in lepo, da spolnjuje vestno svoje dolžnosti in premaguje kar je v njem neurejenega, slabega, nelepega.

Ko se namreč prizadevaš, da razviješ to ali ono krepost, da pridobiš otroka za to ali ono нравno vrednoto, more on zaradi svoje svobodne volje tvoje pobude sprejeti z veseljem ali le hladno, zgolj iz strahu; more se jim pa tudi upreti, jih odkloniti; in če s svojo avtoriteto ali strahovanjem vendar dosežeš, da bo otrok kljub svojemu notranjemu odporu vsaj na zunaj tak, kot ti to zahtevaš, povzročiš v njem hudo,

lahko celo usodno razdvojenost, duševno napetost, nezaupanje, upornost, občutje manjvrednosti, potlačenost, itd., kar lahko usodno vpliva na ves otrokov nadaljni duševni in нравni razvoj; v najugodnejšem primeru boš napravil iz njega hinavca, ki bo komaj čakal da se „osamosvoji“ in bo tako lahko po mili volji prelamljal tvoje nauke in zahteve; polom je lahko popoln.

Vzgojitelj, ki zares hoče vzgojiti in mladino pridobiti za urejeno prihodnje življenje v svobodi, se bo zato zlasti prizadeval, da bo otrok njegove nasvete in zahteve sprejemal ter svoje dolžnosti spolnjeval — ne iz strahu, ne iz slepe pokorščine, tudi ne iz kakih sebičnih namenov in razlogov — ampak iz prepričanja, iz čuta odgovornosti, z veseljem in to vselej, pa naj bo to lahko ali težko, pa naj ga kdo pri tem opazuje ali ne; vzgojitelj bo skušal doseči, da bo mlad človek pri svoji vzgoji veselo sodeloval, da bo čim prej zavestno začel vzgajati sam sebe.

Kdaj se samovzgoja začne?

V prvih letih otrok še ne razločuje med dobrim in slabim; zato za samovzgojo še ni sposoben. V tej dobi ga bo vzgojitelj navajal na nek red v hrani in vedenju zgolj mehanično, brez razlag, a mirno, dobrohotno, vztrajno in brez popuščanja; s tem v otroku polaga prve temelje za dobre navade, ki bodo otroku v veliko oporo, da bo pozneje laže vse to spolnjeval tudi hote, iz prepričanja. Brez te skrbnosti v prvih letih, se v otroku razvijejo neurejena nagnjenja in neurejene navade, zaradi katerih se bo otrok težko privadil redu, ko pride k pameti.

Za poedina dejanja samovzgoje je otrok sposoben brž ko začne misliti, ločiti med dobrim in slabim, dovoljenim in nedovoljenim; zato ga bo vzgojitelj skušal tu in tam, ob primerni priliki, čisto na kratko, preprosto poučiti in notranje pridobiti za to kar je prej spolnjeval in vršil zgolj iz navade, a se bo tudi vnaprej z velikim in dobrotnim potrpljenjem, ki ne pozna popuščanja, trudil, da bo otrok ohranjal red in spolnjeval vestno svoje dolžnosti; kajti ne bo pozabil, da otroka zlasti v teh letih vse, kar ga obdaja, silno zanima in priteguje; zato je navadno tudi najboljši otrok v teh letih raztresen in nehote sproti pozablja na svoje obljube, sklepe, na red in na svoje dolžnosti.

Če v teh letih otroka z dobrohotnim in potrpežljivim navajanjem in preprostim poukom pridobiš za veselo sodelovanje pri vzgoji, če ga pridobiš, da začne iz lastnega nagiba, iz prepričanja premagovati poedine napake, spol-

njevati svoje dolžnosti in utrjevati to ali ono lepo potezo, biti iskren, dobrohoten, potrpežljiv in ubogljiv, zelo verjetno ne boš imel z njim posebnih težav v njegovi najtežji razvojni dobi, to je v dobi pubertete, v dobi dozorevanja.

Mladostna doba

V tej dobi je mlad človek že sposoben za sistematično, načrtno samovzgojo. Še več; če ni bila vzgoja v prejšnjih letih zgrešena, začne mlad človek v tej dobi čutiti celo neko potrebo in živ smisel za oblikovanje samega sebe po sebi. V prejšnjih letih ga je zunanji svet tako zanimal in pritegoval ter ga raztresal v toliki meri, da je bil nesposoben za opazovanje sebe, celo nesposoben vsaj za površno ocenjevanje raznih vrednot, dolžnosti in napak; a v tej dobi mladostnikovo pozornost priteguje njegov notranji svet, začne iskati samoto mirnih kotičkov, da lahko razmišlja o sebi, o svojih željah in načrtih, da spozna to kar se dogaja v njem; njegov duševni razvoj mu že omogoča, da začne globlje ocenjevati svoja dejanja, dobra in slaba, v luči sedanjosti in prihodnosti. Živo zanimati in pritegovati ga začne svet vrednot, kot na primer zlasti resnica, lepota, pravica, pogum, junaštvo; začne se prebujati v njem socialno čutenje, čut vzajemnosti, dolžnosti in odgovornosti, čeprav mora da vsega tega na zunaj noče priznati in se vede grobo kot nikdar poprej. S svojo živahno domišljijo si začne stvarjati privid in podobo novega, idealnega sveta, a pri tem odkriva in živo začuti, kako velik prepad vlada v njem samem in v zunanjem svetu, prepad

med njegovo idealno podobo sveta in realnim življenjem; to ga boli, ga dela nezadovoljnega, revolucionarja, hoče postati reformator vsegá. Vsa ta doživetja zdravega, nepokvarjenega mladostnega duha morejo služiti kot sijajna sredstva, da pridobiš mladega človeka za resnobno, vztrajno in požrtvovalno samovzgojo; in to tem lažje, ker se v mladostni dobi začne prebujati tudi močna želja po samostojnosti in neodvisnosti; mlad človek hoče postati sam kovač svojega značaja, svoje narave in svoje sreče za sedanost in za prihodnost.

Zatō zlasti za to dobo velja: vzgojitelj bo pri vzgoji uspel le v toliko, v kolikor bo mladega človeka notranje pridobil, da bo iz prepričanja sodeloval, v kolikor bo dosegel, da bo mlad človek svobodno in iz prepričanja začel vzgajati sebe po sebi. Zlasti za to dobo pa tudi velja: vzgojitelj, ki bi hotel oblikovati mladega človeka zgolj s sklicevanjem na svojo avtoriteto, zgolj s pomočjo strahovanja ali celo zgolj s kaznovanjem, bo prav gotovo pri vzgoji doživel popoln polom. Tudi če bi mladostnik zaradi svoje narave ali strahu to, kar vzgojitelj od njega zahteva, zunanje spolnjeval, v svoji notranjosti bo odklanjal, se bo sprevergel v hinaveca, ki bo vsepovsod skušal varati; in če je v njem veliko življenjske sile in želje po svobodi, bodo med njim in starši, pa tudi v njem samem, stalni hudi konflikti, stalna mučna, neznosna napetost, ki bo nujno povzročila vsaj v njem težke psihične motnje za vse življenje.

A kako pridobiti otroka za veselo sodelovanje pri vzgoji, kako pridobiti zlasti mladostnika za svobodno in

črtno vzgojo samega sebe po sebi? Že smo rekli da to ni tako težko, če le nismo zanemarili vzgoje v prejšnjih letih in če v teh dobah pametno izbiramo primerna sredstva in pri tem ravnamo prilagojeno mladi naravi.

Sredstva za samovzgojo

Sredstev je mnogo; danes se omeji mo le na prvo in najvažnejše; če tega ni, so vsa druga brez uspeha. To sredstvo je: zgled vzgojiteljev samih.

Čim bolj otrok dorašča, tem bolj opazuje in ocenjuje; tem bolj in tem lažje opazuje in ocenjuje tiste, ki žive stalno ob njem, zlasti tiste, ki imajo oblast nad njim, ki ga vzgajajo. In otrok si ničesar bolj ne želi kot to, da bi imel v vsakem pogledu zgledne voditelje, da bi jih tem lažje in tem veseleje posnemal, ubogal, z njimi pri vzgoji sodeloval in se vzgajal sam sebe. To si želi zlasti mladostnik, v katerem se začne prebujati živ smisel za vrednote in zato tem težje prenese nevrednote, napake pri tistih, ki bi ga po svojem poslanstvu morali reševati iz njih. Vendar se zlasti mladostnik že iz opazovanja sebe tudi zaveda, kako težka je krepost in kako lahko človek zdrzne v napako; zato tudi napake vzgojiteljev nekako razume, a eno si silno, vroče želi, da jih premagujejo, da premagujejo svojo morebitno površnost, neiskrenost, krivičnost, nezmernost, ničemrnost, napuh, domišljavost, trmo, surovost v besedi ali ravnanju itd., ter utrjujejo v sebi vrednote, vse, brez izjeme, pa naj bo to iskrenost, pravičnost, nesebičnost, dobrotnost, dostojnost itd.; to se pravi, mladostnik si ničesar bolj ne želi kot

to, da vzgojitelj s svojo resnobno samovzgojo dá zanjo pogum tudi njemu. Kajti kako naj bi vneli mlado dušo za stvar, če mi prej tega ognja ne prižgemo v sebi? Kako naj bi v mladini vzbudili živo zavest odgovornosti in dolžnosti, če tega ni v nas? Kako naj bi otroka pridobili za samovzgojo, če mi kot vzgojitelji kljub svojim napakam ne bi imeli smisla zanjo? V tem je osnovna skrivnost uspeha ali neuspeha pri vzgoji in samovzgoji otrok.

Zato bo vse, kar bomo razvijali v naslednjem članku o sredstvih samovzgoje mladine veljalo tudi za nas kot vzgojitelje. Čim iskreneje smo jih sprejeli zase, tem lažje bomo dosegli, da jih bo sprejela in naobračala nase naša mladina, tem gotoveje bomo pri vzgoji dosegali to, kar je najbolj potrebno pri njej, namreč, da bo mladina z veseljem sodelovala z nami in se iz prepričanja ter veselo vzgajala tudi sama po sebi.

Dr. Rudolf Hanželič

POŠTEVANKA VLJUDNOSTI
KRISTJANA

1 × 1 = **bodi prijazen!** —

2 × 1 = **prijazno pros!** —

Prijaznost je most, veselje pa zmaga.

Prosit in prosjčiti je dvoje!
„Hvala lepa“ — dve besedi, ki sta zastonj, pa prineseta toliko dobrega!

3 × 1 = **Služi Bogu vedno in povsod.**

4 × 1 = **veselo se obvladaj!** —

Ni potrebno, da vsakdo takoj

opazi, da te zob boli. „Plemenitnik zahteva nekaj od sebe. Ničvrednež zahteva vse od drugih“ (Azijat Kurg Tse).

5 × 1 = **rad se odpoveduj!** —

Kdor hoče vse, nazadnje nima nič. Kdor hoče vse vedeti (radovednež) od tega noče nihče nič zvedeti.

6 × 1 = **bodi skromen!** —

Vsi veliki ljudje so skromni (Plečnik). Kar moraš, stori pošteno in ne dvigaj prahu!

7 × 1 = **z veseljem pomagaj!** —

„Ne dovoli, da te na poti k dobremu ovirajo mrz in lakota, bolečina ali strah pred trpljenjem, ne grožnja niti smrt“ (indijski pregovor).

8 × 1 = **rad deli!** —

Deljeno veselje — dvojno veselje.

9 × 1 = **odkrito hvali!** —

Priznaj vrline in jih odkrito pohvali, boj se pa prilizovanja in laži!

10 × 1 = **resnico povej prijazno!** —

„Resnica vas bo osvobodila.“
— Znaš reči „ne“, ko gre proti tvoji vesti?

Če se to poštevanko naučiš na pamet, je to dober začetek, vse pa še ne. Zakaj olika je krepost in delo. Pa se spleča! Kdor se vadi v čednosti, ta si vzgaja značaj.

Pastirsko pismo

Zagrebski nadškof kardi. dr. Alojzij Stepi-
nac, predsednik škofovskih konferenc Ju-
goslavijske v l. 1945

Katoliški tisk je druga boleča točka
v življenju katoliške cerkve.

Od nekako 100 časopisov, ki smo
jim imeli pred vojno, danes ne izhaja
niti eden. Ko se je iskalo dovoljenje
za izdajanje, so se navajali vsi mogoči
razlogi, da se dovoljenje ne izda. Ome-
njalo se je tudi pomanjkanje papirja.
Samo iz zagrebskega nadškofijskega
dvorca pa je bilo odpeljano nekaj va-
gonov papirja, pripravljenega za ka-
toliški tisk.

Tiskarne.

Katoliške tiskarne so tudi povečini
zaprte in onemogočene. Zagrebška Na-

rodna tiskarna, se je skušala na vse
mogoče načine onemogočiti. Ko ni šlo
drugače, je bil ravnatelj tiskarne ob-
sojen na izgubo narodne časti, tiskar-
na pa, ki ni njegova last, je bila za-
plenjena. Šele pred nekoliko dnevi nam
je bila tiskarna na naš protest vrnje-
na. Velika tiskarna katoliškega druš-
tva v Ljubljani je vzeta iz katoliških
rok. Ista usoda je zadela tudi kato-
liško tiskarno v Mostarju, Šibeniku,
Mariboru in Sarajevu. Tako se siste-
matično in načrtno postopa s katoliš-
kim tiskom. In vendar je svoboda ka-
toliškega tiska za katoliško Cerkev
vprašanje, od katerega je odvisna bla-

ginja tolikih duš. Kako se bo pod takimi pogoji mogel razvijati katoliški tisk, ko mu je odvzeta podlaga tiskarne in celo papir.

Semenišča.

Nič boljše ni stanje semenišč katoliške Cerkve. Cerkev je z največjimi gmotnimi sredstvi in žrtvami zgradila in z največjimi naporii vzdržuje svoja deška in bogoslovna semenišča. Skozi ta so šle stotine in tisoči naših najboljših kmečkih, meščanskih in delavskih otrok, današnjih duhovnikov in uglednih laikov vseh poklicev. Danes je tem semeniščem praktično skoraj onemogočen njihov namen. Čeprav je vojna že končana so nekatera še vedno delno zasedena po vojaštvu, spet druga rekverirana, kot v Zagrebu, na Salati, v Splitu in Travniku, št. Vidu, Ljubljani, Mariboru, Senju in drugod.

Vzgojno področje

Na vzgojnem področju je katoliški Cerkvi zadana cela vrsta udarcev. Najprej glede verouka v šolah. V vseh šolah je poučevanje verouka proglašeno za neobvezno, tako, da se tisti, ki hoče verski pouk mora za to priglasiti. S priznanjem in ponosom naglašamo, da so katoliški starši naravnost plebiscitno glasovali za poučevanje verouka na vseh šolah, kjer so bili glede tega vprašani. Na Hrvatskem je verouk v letnih spričevalih postavljen na zadnje mesto kot najmanj važen predmet za vsemi stranskimi predmeti. Razen tega je v vseh šolah, ljudskih in srednjih, verski pouk skrajšan od 2 tedenskih ur

na eno. To pa je v današnjih časih, ko so se potrebe verske vzgoje povečale, občutno nazadovanje, ki pomeni oviranje verske svobode, da celo same možnosti verske vzgoje. V višjih razredih srednjih šol na Hrvatskem je verski pouk popolnoma odpravljen. To postopanje se je obrazložilo z načelom svobode vesti. Ni pa mogoče razumeti, zakaj so oblasti na Hrvatskem tako postopale. Popolnoma različno so uporabile načelo svobode vesti v nižjih in višjih razredih srednjih šol. Svoboda vesti mora enako veljati za nižje, kakor tudi za višje razrede srednjih šol. Drugače se namreč dogaja, kot v tem slučaju, da je mlajšim učencem nižjih razredov srednjih šol ali njihovim staršem dana svoboda odločitve za verouk, odvzeta pa učencem višjih razredov, od katerih imajo oni, ki so stari 18 let, že volilno pravico, nimajo pa pravice svobode vesti glede vprašanja izbire pouka v verouku, ker jim je ta ravno v imenu svobode vesti odvzeta.

Mislimo, da bo dobro, ako Vas ob tej priložnosti opozorimo, da imajo o prostovoljnem obiskovanju verouka odločati ne samo otroci ali dijaki — priznavati tako svobodo le odraslim otrokom, ki komaj začenjajo misliti, bi bilo več kakor nespametno — temveč tudi njihovi starši. Tako namreč odreja nacionalni komitet osvobojenja Jugoslavije, poverjenišтво za prosveto k br. 83. Beograd, februarja 1945. Nasprotna praksa nekaterih učiteljev in profesorjev, ki prepuščajo otrokom samim svobodo odločanja, ali hočejo verouk ali ne, je torej v nasprotju z navedeno odredbo.

Srednje šole in zavodi

Katoliška Cerkev je vzdrževala večje število privatnih srednjih šol s pravico javnosti. Tem šolam so v predvojni Jugoslaviji priznavali odličnost državnih nadzorniki in starši, kateri so jim zaupali vzgojo svojih otrok. Njihovi uspehi so bili vedno med najboljšimi v vsej državi. Zato so te obiskovali ne samo katoličani, temveč tudi drugoverci in jim s tem izkazali popolno zaupanje. Te šole so bile z vsem svojim delom izenačene z državnimi šolami. Danes se v tisku, ki je blizu prosvetnih oblasti, javlja, da te šole ne bodo mogle več delovati in da bodo odpravljene. Ni mogoče razumeti, zakaj bi bilo potrebno odpraviti te šole, ko jim starši, ki so najbolj poklicani, da odločajo sami o vprašanju vzgoje otrok, izkazujejo zaupanje in zahtevajo, da z delom nadaljujejo. Duh prave demokracije zahteva, da se spoštuje volja staršev glede na šolanje otrok. To tem bolj, ko ima tudi Cerkev naravno pravico ustanavljati privatne šole. To pravico ji priznavajo vse kulturne države. Te se lahko samo veselijo, da jim Cerkev pomaga pri izvševanju njihovih dolžnosti in tako skupaj z njimi nosi breme vzdrževanja šol.

Razen privatnih šol je katoliška Cerkev imela večje število internatov, zavodov za vzgojo srednješolske in delavske mladine, kakor tudi malih otrok. Ti zavodi so danes večinoma zaprti ali pa so jim skoraj povsod postavljeni komisarji ali komisarke. O delu teh katoliških cerkvenih zavodov raznašajo nekateri ljudje, ki nikoli ne podpisujejo svojih sestavkov v dnevnem tisku

neresnične obdolžitve in nevedrne karikature. Ti proglašajo versko vzgojo v teh zavodih kot srednjeveško in mračnaško. Ker ni katoliškega tiska, ki bi mogel prikazati pravo stvarno stanje v vsakem posameznem slučaju, drugo dnevno časopisje pa ne sprejema in ne prinaša člankov pisanih proti temu, kar je samo priobčilo, ostajajo ti zavodi brez najbolj osnovne pravice samobrambe. Razen tega si omenjeni komisarji in komisarke odkrito in prikrito prizadevajo onemogočiti delovanje katoliških vzgojiteljev. Svoboda vesti in veroizpovedi je na tem področju ostala prazna beseda, ki velja samo tedaj, ko se z njo hoče opravičiti proticerkveno stališče.

Kako je z mladino?

Mladina po vaseh in mestih je izpostavljena novim moralnim nevarnostim. Zaradi prijejanja plesov, ki trajajo dolgo v noč, in tudi do zore. Tako se dogaja, da moška in ženska mladina postaja skupaj in ostaja skupaj vso noč pod vplivom alkohola, a brez nadzorstva staršev. Naj nihče ne reče, da se v tem ne skrivajo velike nevarnosti za нравno vzgojo te mladine. Izkušnja, ki je najboljša priča, kaže, da je toliko fantov, zlasti pa deklet leta in leta objokovalo take priložnosti in njihove posledice. Kar pa pri tem najbolj skrbi, je okoliščina, da si starši ne upajo svojim otrokom zaradi tega ugovarjati.

Izpolnjevanje nedeljske dolžnosti s prisostvovanjem pri sveti maši je v mnogih primerih onemogočeno zaradi mitingov, skupščin in sestankov, kate-re prirejajo v času ko traja sv. maša. Prav tako se v nekaterih krajih mla-

dina sili, da prav v nedeljo sodeluje pri tkim. „udarniškem delu“. Tako se mladina hote odtuja in odbija od izvrševanja verskih dolžnosti. Ako še pripomnimo, da se v mnogih vojaških edinicah, v katerih služijo največ kmečki fantje, bolnišnicah in mladinskih organizacijah skuša širiti teorija o postanku človeka iz opice, je jasno, kakšna smer vzgoje se hoče vsiliti naši katoliški mladini. Slika postaja še bolj jasna, če imamo pred očmi postopek v srednjih šolah, kjer se poudarja, da mladini ne bo treba poslušati „verskih bajk“ o postanku človeka, temveč, da se bo o tem „znanstveno govorilo“.

ZAKON

Krščanskemu zakonu je odvzeta njegova svetost s tem, da je s prakso uveden civilni zakon. Vsa preteklost naših narodov, ki so vzgojeni v krščanski veri, je smatrala zakonsko zvezo med možem in ženo za sveto, za zakrament, ki se sklepa pred božjim oltarjem cerkve. Danes se tudi to spreminja. Jasno je, da bo trdnost zakona, ki je sklenjen pred civilnimi oblastmi, popolnoma drugačna, kakor je nerazvezljiva trdnost zakramentalnega zakona. Razen tega civilne oblasti razvezujejo v svojem delokrogu zakone, ki so sklenjeni v katoliški Cerkvi, brez njene vednosti in v nasprotju z jasnimi odredbami božjega zakona. Število takih razvezanih zakonov je samo v Zagrebu v poslednjih mesecih zelo veliko. Kakšne posledice bo to imelo za urejeno družni življenje, ki je osnovna celica vsakega napredka ter sreče naroda in države, je jasno. Koliko otrok bo brez lastne krivde oropanih največje dobrine svo-

jega detinstva in svoje mladosti, na to se ne sme niti pomisliti.

KARITATIVNO DELO

Tudi na področju čisto karitativnega delovanja se katoliški Cerkvi postavlja jo stalne ovire. Znano je, koliko dobroga je storila Nadškofijska Karitas v Zagrebu. S svojim delom je rešila okoli 7 tisoč otrok brez razlike vere. Našim bratom v pasivnih krajih je poslala na desetine vagonov hrane in tako rešila mnoge stotine ljudi lakote in smrti. Skrbela je za prehrano naših bratov po hrani, ki so bili odvedeni v taborišča v Italiji. Te nesrečneže je prehranjevala tudi tedaj ko so se vrnili na svoje domove v domovino. Danes ima tudi Karitas državnega poverjenika, ker država nima v njeno delo zaupanja. Vsa javnost pa ve zelo dobro, da je Karitas redno dajala poročilo o svojih prejemkih in izdatkih in tako opravičila zaupanje, ki so ji ga izkazovale široke mase naroda. (Se bo nadaljevalo)

MOLITVENI NAMEN

Splošni papeški namen: Molimo, da bi bili naporji za odpravo lakote na svetu vedno bolj učinkoviti.

Misijonski papeški namen: Molimo, da bi današnja semenišča oblikovala goreče duhovnike, ki bodo kos potrebam Cerkve.

Molitvena zveza za slovensko domovino: Drugo največje množično grobišče slovenskih žrtev je blizu Celja pri Judi Jami. Tam leži 2000 naših „mučencev“. Molimo zanje in priporočajmo jim slovensko študirajočo mladino doma in po svetu, da je ne bi zastrepila „tujja učenost“.

Iz
dnevnika
Janeza
XXIII

OPOMBE O DUHOVNEM ŽIVLJENJU
Nedelja presv. Trojice, 3. junija 1898

Ad maiorem Dei gloriam — V več-
jo slavo božjo.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Mese-
ca maja in med devetdnevnico v čast
Svetemu Duhu sem prosil Jezusa in
Marijo za krepost ponižnosti in zdi se,
da sem imel lepo priložnost za vajo v
njej. Gospodom predstojnikom so spo-
ročili, kolikor se mi zdi, pretirane stva-
ri na moj račun glede mojega napuha ob
počitnicah ter sem prejel potrebno gra-
jo. Hočeš, nočeš, sem se moral poni-
žati. Končno, končno pač nekaj vzro-
ka za to je. Kaj naj torej naredim, če
morda predstojniki malo grdo name
gledajo.

Pustil bom vse skupaj, pa naj se
zgodi karkoli; hočem reči, da se bo že
videlo, kaj je res in kaj ni res glede
tega, kar so me obdolžili. Na vsak na-
čin pa je bil to kar čeden udarec, ki mi
je dal misliti in povzročil jok; morda
sem v mislih šel predaleč. Vse to pa
zato, ker je še vedno tu napuh — če-
prav, hvala Bogu, ni prišlo do tistih
prestopkov, katerih so me obdolžili, in
ta napuh je nudil priložnost za takšne
obdolžitve. Sedaj končno začenjam spre-
gledovati in se česa naučiti. Dovolj,
nauk sem prejel. Za sedaj kar recimo,
da je vse res, in se povzpniimo na ska-
lo; ne mislimo na to, kdo je sporočil,
toda molimo zanj, ki je bil morda orod-
je v božjih rokah, da sem utrl pot na-
ravnost.

Ponižnost torej, znova ponižnost, in predvsem pozor na tiste točke, zlasti kar najbolj na tiste, glede katerih se govori, da sem se — in nekoliko moram tudi jaz s tem soglašati — pregrešil. Zato bom pogosto znova pregledal sklepe, ki sem jih — se zdi — nalašč za to naredil. Pri tem me bo podpiralo malo večje združenje z Jezusom, ker sem bil — da govorim resnico — v teh dneh bedast; bolj skrben bom glede izpraševanja vesti in obiska presv. Rešnjega Telesa.

Mesec presvetega Srca Jezusovega je, moj mesec je, in zato moram narediti kakšen korak v ponižnosti in prav s tem v ljubezni; tako se bom bolje pripravil na tiste preklete požitnice in ne bom mogel več dajati priložnosti, ki bi mogle postaviti nove utrdbe proti meni.

Za sedaj se zahvalim Jezusu Kristusu, ki mi daje vsaj razpoloženje, da bi postal ponižen. Sicer pa Jezus vidi moje srce; ve, kako ga želim ljubiti. Za sedaj torej gorečnost, ker smo v mesecu ljubezni.

*

Morda bomo bolj razumeli težave, ki jih mladi Angel Roncalli izraža v dnevniku iz kratke opombe: Zdi se, da so Roncallijevi domači — pomnimo, da ste živeli dve družini skupaj — kakšne dogodbe in težavice zaupali neke- mu frančiškanku, ki je živel v samotanju v kraju Baccanello, blizu Sotto il Monte. Zaradi človeških slabosti skoraj mora priti do kakšnih besed v družinah dveh bratrancev v isti hiši, kjer je vsak imel po deset otrok. Predobra mama je bila na svojega mladega sina

semeniščnika ob počitnicah malo bolj pozorna; dobil je včasih tudi kakšen priboljšek pri jedi. Tako so drugi malo godrnjali, da Angel Jožef sam zahteva, da v hiši tako ravnajo z njim. Za vse to so zvedeli predstojniki v semenišču. Tako včasih take vsakdanje marlenkosti v duši povzročijo veliko notranjega trpljenja. Bog pa vse to dopušča nam v korist.

Nedelja, 12. junija (1898)

Zdi se mi, da preteklega tedna nisem preveč slabo preživel. Toda še vedno moram grajati sam sebe, ker sem bil malo pazljiv pri nekaterih urah, to je pri slovstvu, in da sem hotel biti včasih duhovit, ko sem dovolil, da mi je ušla kakšna nekoristna ali neumna beseda; včasih sem bil malo raztresen med rožnim vencem, zelo pri splošnem izpraševanju vesti, in nekoliko tudi med premišljevanjem. Oh, lepa, lepa je ta, da sem še vedno tak kot skraja. Znova nam je potrebna vztrajnost, potrebna pozornost, potrebna ponižnost. Ta greh imam na sebi, da nisem nikdar urejen, niti v duhovnih stvareh ne; to pa kljub temu, da red tudi drugim vedno priporočam.

Prav takole moram delati: Nikdar ne drugim reči stvari, katere si ne bi potem tudi sam prizadeval vršiti, ker se je doslej dogajalo nasprotno. Tako npr. si bodo mogli tisti, ki jim govorim o ljubezni do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, ustvariti lep pojem o meni v tem pogledu, ker se mi zdi, da o tem govorim, kar največ morem, toplo. Jaz pa morem reči, da sem še ti-soč milj zada, gotovo bolj kot vsi moji tovariši. Zatorej je potrebno, da

sam sebe pozovem k redu. Zato bom pri izpraševanju vesti vedno določil kako posebno napako in nanjo bom v resnici prav posebno pazil. Tako bom sedaj, ta teden, vsaj malo tankovesten v razredu pri slovstvu, bom posebno zbrano opravljal premišljevanje, rožni venec in splošno izpraševanje vesti; sicer pa bom gojil ponižnost vedno v vsem, zlasti glede drugih, da ne bom nikdar govoril o sebi v krožkih, da ne bom raznašal javno napak drugih, ali dajal priložnosti drugim, da jih raznašajo in obešajo na veliki zvon, namesto da bi jih pokrili.

19. junija (1898), mesečna duhovna obnova

Čeprav sem bil pretekli teden malo bolj združen z Jezusom, čeprav sem po njegovi milosti imel dobre navdihe, po njegovi milosti imel dobre navdihe, dobra čustva, skratka, čeprav sem se radoval v Jezusovem Srcu in zlasti pri sv. obhajilu v petek na slovesni praznik, vendar ne morem reči, da sem bil všeč Jezusovemu Srcu, ker sem še zašel v skoraj vse iste pregreške, katere sem pri sebi grajal ob drugi priložnosti.

Npr., da sem spregovoril kakšno nekoristno besedico med uro v šoli; da sem bil malo zbran med molitvijo sv. rožnega venca, kakor je resnično treba biti zbran da sem malo sklepov naredil ob premišljevanju in nobenega pri splošnem izpraševanju vesti. Oh, koliko trnov v Srce Jezusovo! Kaj hočem reči? Hočem reči, da ga ne ljubim, kakor pravim; da ga ljubim samo z besedo in ne v dejanju. Predvsem moram grajati na sebi nestanovitnost v svojih neprestanih sklepih, zlasti gle-

de sklepa, da ne bom nikdar govoril o sebi, niti o svojih grehih; da ne bom govoril o drugih, razen da jih bom hvalil itd.

21. junija (1898), god sv. Alojzija

Ker je preteklo nedeljo zvonček označil konec mesečne duhovne obnove, sem prenehal s svojimi opombami o duhovnem življenju, da se jih znova lotim danes, na ta prelepi dan, ker je posvečen sv. Alojziju Gonzaga. Rekel sem torej ob drugi priložnosti, kako sem se često pregrešil proti ponižnosti. Meni je prav glede tega potrebna velika zbranstvo, ker sem tako napolnjen z napuhom, da se pregrešim celo takrat, ko ne mislim, ko se mi zdi, da celo dobro delam, da se vadim v ljubezni. Sreča, da mi ne manjka priložnosti za ponižanje.

Prav danes sem npr. prvič nosil kadičnico pri slovesnih večernicah, pa sem se tako obnašal, kakor sem zaslužil, jaz, ki hočem vedno druge kritizirati. Vsi so se mi zadaj smejali in zame je to dobro; tako bom drugič bolj ponižen in se bom lepše obnašal. To pa še toliko bolj, ker sem kot prefekt dal pohujšanje drugim. Sicer pa naj tudi to ponižanje bo v večjo čast in slavo svetega Alojzija. Vendar se pa to ne bo več ponovilo, ker narejam sklep, da bom ob teh počitnicah proučeval tudi obrede. Sicer mi je pa poleg besed potrebna večja zbranstvo v vseh stvareh, zlasti v pobožnosti, v precej bolj pogostih zdihljajih itd. Sv. Alojzij je priča moje obljube, da bom spolnjeval vse te stvari; on me bo podpiral, da jih bom izpolnil.

Dr. Filip Žakelj

Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna Bogu Očetu vsemogočnemu

PROCES PROTI JEZUSU

GLEDALIŠKA PREDSTAVA V DVEH DELIH Z VMESNO IGRO

Iz italijanskega izvirnika za „Duhovno življenje“ poslovenil Nikolaj Jeločnik

JUDA: Negodnik! Pa še domišljav povrhu! Tako da sem se tedaj vrgel v to stvar predvsem iz nasprotovanja tebi, ne pa iz odpora do Jezusa? On naj bi bil tedaj vsa srčika mojega početja, ne pa Jezus! On! — A o tem lahko spregovori tudi veliki duhovni Kajfa, če se mu zdi.

KAJFA (nejevoljno): O čem? O ceni za tvojo kupčijo?

JUDA: O tem, kar se je med nama v zadnjih dneh na skrivaj pletlo.

KAJFA: Na skrivaj pletlo? Nič se ni pletlo. Prav nič. Kaj naj bi se pletlo med nami iz sinedrija in teboj, Judež iz Karije?

JUDA (sodnikom): Noče govoriti. Se vidi, da ne. A prisegam vam, da je bilo takrat kar precej razgovarjanja in dogovarjanja, četudi bi hotel Kajfa to zanikati.

DAVID: Govorite. Povejte, kaj se je zgodilo v tistih dneh?

JUDA: Ko smo pred veliko nočjo prišli v Jeruzalem in so nas sprejeli s cvetjem, s preprogami, ki so jih pogrinjali po tleh, sem se prepričal, da Jezus nikoli ne bo pobunil Izraela. Prav v tistih dneh so prišli vaši poslanci in me povabili na razgovor.

ELIJA (Kajfu): Je res?

KAJFA: Ne zanikam, da bi se kaj podobnega res lahko namerilo.

JUDA: Tako, ne zanika!

KAJFA: Na sestanku, ki je bil drugi dan po Jezusovem prihodu v Jeruzalem, smo se res odločili, da se bomo skušali sporazumeti z njim.

DAVID: Ste mu tedaj priznavali takšno moč, da bi se morali celo pogajati z njim?

KAJFA: Naj dodam takoj, da me je njegov pojav med ljudmi začel resno skrbeti.

DAVID: In kakšen naj bi bil dogovor?

KAJFA: Mi bi dovolili, da lahko svobodno uči, kajti v govorih je jasno nakazal, da kraljestvo, ki ga vsakdo mora zadobiti, izhaja predvsem iz Izraela.

PILAT: Tako ste ga hoteli postaviti proti nam!

KAJFA: Hoteli smo samo, da bi nam koristil.

DAVID: Ste prišli v stik z Judom, ali ne?

KAJFA: Jaz ne.

DAVID: Ne zvitorepimo!

JUDA: Verjemite mi, da sem se o tej pogodbi dogovarjal z enim od njih.

DAVID: Torej ne z velikim duhovnikom Kajfom?

JUDA: Tisti, ki je z menoj govoril, je bil poslan naravnost od velikega duhovnika; in veliki duhovnik je bil Kajfa.

DAVID: Torej je prišel v vašem imenu?

KAJFA: Da.

JUDA: Jezusu bi bil moral poročati o vseh členih tistega dogovora.

DAVID: So točni tisti člani, ki jih navaja Kajfa?

JUDA: Točni. In povem takoj, da sem storil vse, kar sem mogel, samo da bi Jezusa pripravil, da dogovor sprejme. Če bi bil Jezus takrat pristal, bi spet vse moje prejšnje upanje zraslo.

DAVID: Kakšno upanje? Ne razumem!

JUDA: Kaj se delate, da ne razumete! Če bi Jezus, po dogovoru z duhovniki, začel Izraelce hujskati na upor, bi se spet postavil v boj ob njem, njegov prvi kapitan bi bil. Moje življenje bi zadobilo cilj!

DAVID (ga prehiti): Tako pa...?

JUDA: Tako pa se nisem mogel Jezusu niti približati več. Dva dni sem na vse načine iskal priložnost, kako bi z njim na samem govoril, kajti Janez se niti za trenutek ni odmaknil od njega. Tako sem se tedaj odločil, da bom še Janeza potegnil v stvar. Govoril sem mu o dogovoru, ki bi ga lahko sklenili z duhovniki. Predlagal sem mu, naj bi oba Jezusu govorila o tem. Janez pa je mojo navzočnost pri razgovoru z Jezusom odklonil: da bo že sam govoril z učnikom... (Premor.)

DAVID: (se zazre v Janeza).

JANEZ: Še isti večer sem govoril z Jezusom.

JUDA: Res si govoril z njim? Vedno sem dvomil, da bi Jezus sploh kaj izvedel o tistem dogovoru.

JANEZ (se ne meni zanj.): Učenik me je poslušal, potem pa zmajal z glavo. To je bil ne. Odločen ne. (JUDU.) In sem ti tudi povedal.

JUDA: Takrat sem vedel, da je moja dolžnost, preprečiti, da bi Jezus še naprej sejal zmedo med ljudi, ki so ga poslušali. In s predstavniki sinedrija smo se dogovorili, da ga bodo prijeli.

REBEKA: Težko nas boste prepričali, da vam je res vest vse to velevala.

DAVID: Težko, a ne nemogoče. Poskusimo.

REBEKA: Lahko bi morda razpravljali, če bi ne bilo tistih znamenitih trideset denarjev.

SARA (Judu): Vaše dejanje pač ni bilo tako nesebično: nasprotno, umazana je bila, podla kupčija.

JUDA: A razumite vendar, da sem v to stvar vložil vse svoje imetje, da sem se docela uničil. S tistimi trideset denarji bi lahko spet kaj drugega začel...

REBEKA: Le kaj drugega s tridesetimi denarji? Kaj je bilo takrat trideset denarjev?

SARA: Kaj neki! Noč umazanega popivanja, nič drugega!

JUDA: Trideset denarjev je bilo mnogo več, kot ljudje navadno mislijo. In zdi se mi, da so poslušavci prav tako v zmoti glede resnične vrednosti, kot vi. Res, pravijo trideset denarjev,

kot bi rekli „nekaj drobiža“: pa ni tako. Trideset denarjev iz tistih dni bi bilo danes takole okrog devetstotisoč lir, skoraj šest sto funtov šterlingov, krog tisoč pet sto dolarjev...

KAJFA: Ni slaba ta! Tudi takrat je bila takšna vsota kar čedna skušnjava!

JUDA: Naj bo, kakor že. Jaz nisem delal nobene kupčije! Za denar Jezusa nisem prodal!

DAVID: Ne razburjajte se! (Kajfu): Kajfa, je šlo za kupčijo ali ne?

KAJFA: Jaz samo to vem, da smo enega od učencev podkupili, da bi nam izročil Jezusa. To je vse.

DAVID: Zdaj nas boste težko pričrli o nasprotnem, Juda.

JUDA (opleta z vrvjo): Vsaj moj samomor — na drevo sem se obesil — bi vas moral preveriti, da je bilo v meni vse kaj več kot pa denar!

JANEZ: Nikar ne zmanjšuj svoje krivde! Samo ti si zakrivil zločin!

JUDA (izbruhne): Jaz! A vi, vsi vsi, kaj pa ste vi storili, da ga prepredite?

PETER: Če bi vedel, verjemi, da bi s temile rokami tu nekako preprečil...

JUDA: Vem, Peter, ti bi reš to storil, buren in močan ves, kot si. A drugi?

PETER: Še predstavljal si nisem kaj podobnega. Tudi ti povem, da sem te imel za človeka, ki takšne podlosti ni zmožen.

JUDA: Pa je vendar bil nekdo, ki je vedel in si ni pomišljal in je dopu-

stil, da se je zgodilo! Mislim tebe, Janez; tebe, ki si bil ves čist, ves angelški, izvoljenec med nami vsemi! Tebe vprašujem zdaj: zakaj mi nisi zastavil pot tisto znamenito noč poslednje večerje, ko si me videl, kako sem odhajal, še preden se je kdo dvignil od mize? Jezus ti je bil že zaupal, da ga bom jaz izdal, ti je že povedal zamenje: „Tisti, ki z menoj pomaka v skledo, me bo izdal...“ Videl si, kako sem pomočil grižljaj in si me gledal. Torej si vedel. Pa se nisi zganil. Nisi zaklical: „Stoj, Juda! Počakaj! Kaj nameravaš?“ Čemu se nisi vrgel vame, čemu mi nisi s silo ubranil skoz vrata, čemu nisi zaklical zbranim: „On je izdajavec! Zgrabite ga!“ Čemu nisi storil tega? Peter bi bil.

JANEZ (skoraj pretresen): Nisem mogel govoriti. Jezus bi ne dovolil.

JUDA: Kaj zato! Ne bi ga bil smel ubogati, če si ga zares ljubil. Vedel si, da mu bom hudo storil. A ti si verjel v njegovo vsemogočnost in si že vnaprej užival v umazanem veselju, kako me boš gledal razgaljenega, brez krinke, ponižanega, iz vaše srenje izobčenega! Tako bi ti zares sam ostal, čisto sam pri Jezusu! Ko si videl, kako sem odhajal, ni bilo v tvojih očeh ne ljubezni, ne usmiljenja. (Davidu): O drugih sploh ne govorim. Drug za drugim so se potuhnili, samo da bi odkrili, kdo med njimi je izdajavec. Trenutek prej jim je Jezus dejal: „Eden od vas me bo izdal...“, in zdaj je vsak dvomil o drugem. V dnu srca nihče ni bil miren.

PETER: Morda. A samo tvoje je bilo zares umazano, kajti samo ti si ga tiral v smrt! (Bo še)

Glas iz Rima

Sodobni človek potrebuje vero, da je lahko svoboden, in najde pot, ki vodi k miru. Mir, ki ga oznanja Cerkev, ne ovira človeštvo pri njegovem iskanju socialnega in tehničnega napredka. Ta mir je dar božji in človeka obvezuje s čutom odgovornosti, to je, da se čuti odgovornega pred Bogom in zgodovino za resnični mir na svetu in za bodočnost človeštva. (Sv. oče v govoru na italijanskem narodnem evharističnem kongresu v Pisi 10. 6. 1965.)

Ljubite vero svojih očetov in svetnikov te blagoslovljene zemlje, vero tistih duhov, ki se jih vedno spominjamo kot so Galileo, Michelangelo in Dante. (Sv. oče v govoru istotam.)

Praznik binkoštnega dne moramo praznovati v naši notranjosti, moramo zbuditi v sebi zavest našega duhovniškega poslanstva, za katerega smo posvečeni in ki smo ga prejeli od Sv. Duha. Duhovnik ne prejme samo milosti, ampak jo tudi brani, duhovnik ni samo posvečen po milosti ampak mu ta mora postati tudi sredstvo za svetost. (Pavel VI. v nagovoru duhovnikom in bogoslovcem na binkoštni praznik 1965.)

Želimo, da današnji duhovni dan vašega življenja prinese vsakemu izmed vas tiste gorečnosti in tiste notranje sile, da v svojem poklicu in na duhovniški poti ne boste nikoli omahovali, ampak boste vztrajali nedotakljivi pred vsemi nevarnostmi in zmotami sodobnega sveta. (Sv. oče v nagovoru istotam.)

Škofje smo postavljeni in poverjeni, da vodimo k Bogu ljudstvo božje, da ga branimo in mu pokažemo resnično pot življenja, in da temu našemu delu damo organizirano obliko. Čas je pokazal, kakšno moč nam da sodelovanje in povezanost v skupnosti katoliške Cerkve. (Papež Pavel VI. v pismu škofom sveta za božič 1964.)

Za dobrobit Cerkve je potrebno, da se vsak škof čuti odgovornega za duhovni blagor svojih vernikov, da iz vsakega izžareva goreča vera in dosledno izvrševanje kanonskega prava, da se odpravijo vse enostranske in škodljive novotarije in se ohranijo in spoštujejo vse dobre tradicije in da vsi sodelujejo in postanejo soudeleženci trpljenja, ki ga mora prenašati Cerkev po tolikih delih sveta. Povezavati mora vse škofo

križ Gospodov in vsi ga morajo nositi v edinosti in vzajemnosti na svojih ramenih. (Sv. oče istotam.)

Med verniki se mora širiti resnično češčenje Marije. Živeti moramo kot resnični Njeni sinovi, posnemati jo moramo v Njenih krepostih, posebej še, da s svojim življenjem damo zgled medsebojne, bratske ljubezni, da bomo vedno pravilno usmerjali naše misli, pazili na besede, skratka, da bo naše življenje resnično krščansko življenje, ki nas bo vodilo h Kristusu, posredniku med Bogom in ljudmi, Odrešeniku človeštva. (Sv. oče v pismu kardinalu Silva Henriquezu, papeškem delegatu na marijanskem kongresu v Dominikanski republiki 2. 2. 1965.)

Veliko je naše spoštovanje, češčenje in pobožnost do Marije, ki jih je cerkveno učiteljstvo skozi stoletja priporočalo katoliškim vernikom. Posebej še spoštujemo in priporočamo molitev sv. rožnega venca. Pri priporočanju in širjenju Marijinega češčenja pa moramo stalno opozarjati krščansko ljudstvo, da mora priznati, moliti, slaviti in ubogati Njenega božjega Sina, za katerega je vse ustvarjeno in v katerem edino najdemo polnost življenja. (Sv. oče istotam.)

Duhovno materinstvo Marije nas bo vodilo vedno do globljega spoznanja Njenega božjega materinstva, njene prisotnosti v trpljenju Kristusovem in

sodelovanju pri našem odrešenju. Tako je Marija naša mati v redu milosti, to materinstvo je trajno in krona vseh, ki so božji izvoljenci. (Papež Pavel VI. v nagovoru rimski delegaciji, ki se je udeležila marijanskega kongresa 15. 3. 1965.)

Ne bodite kristjani samo po imenu, ampak bodite vedno resnični in praktični katoličani. Resnično in praktično krščanstvo pa zahteva od nas, da dobro poznamo Kristusa, da ga molimo, posebej še, da posvečujemo dneve Njemu posebej posvečene, da v naši vesti poslušamo božji glas vesti, se izogibamo laži in obrekovanj, prilagodimo življenje božjim zapovedim, da spoštujemo in ljubimo bližnjega in da sodelujemo pri delu za boljše in pravičnejšo družbo človeštva. Krščansko življenje pomeni stalno prizadevanje za dobro. In ta prizadevanja nas vedno obnavljajo in prerajajo v Kristusu, so začetek našega vstajenja. (Pavel VI. v pridigi na velikonočno nedeljo vernikom rimske župnije Acilia.)

Vsi smo sinovi istega Boga. Pustimo ob strani stara nesoglasja in združimo vse sile, da bo človeštvo dobilo zopet zaželjeni mir. Vsi moramo bratsko sodelovati. Božja Previšnost nas ni ustvarila različne zato, da bi si nasprotovali oziroma, da bi zagospodarili nad drugimi, ampak, da sodelujemo in se dopolnujemo. (Sv. oče v poslanici arabskim narodom 4. 1. 1965.)

Kdor premišljuje trpečega Gospoda, mu zagori v duši ogenj velike ljubezni do njega.

Sv. Alfonz

Svetovne novice

Ekumenski paviljon v Montrealu. — Leta 1967 bo v Montrealu (Kanada) otvorjena svetovna razstava pod geslom „Zemlja človeka“. Na tej razstavi bo sedem kanadskih krščanskih Cerkva zgradilo svoj paviljon. Sodelovale bodo katoliška Cerkev, unijatska, anglikanska, prezbiterijanska, baptistovska, grško-pravoslavna in luteranska.

Korak k spreobrnjenju. — V Beli hiši (Washington, ZDA) so izdali sporočilo, da je bila Lucy Baines Johnson, najmlajša hčerka predsednika Johnsona, 2. julija t. l., na svoj 18. rojstni dan, sprejeta po lastni želji v katoliško Cerkev po sv. krstu. Krstu so prisostvovali njeni starši in sestra. Na vstop v kat. Cerkev se je pripravljala s petletnim poukom. Pred krstom je pripadala episkopalni cerkvi, kot njena mati in sestra Lynda, njen oče, predsednik Johnson pa je član verske ločine Kristusovih učencev. Po krstu je sama pojasnila petletno čakanje: pouk in predvsem ustvaritev „primernega razpoloženja“ v družini.

Pozdrav prvemu domačemu škofu. — Msgr. Luis Aponte Martínez je prvi domači škof v nadškofiji Puerto Rico. Doslej so bili vsi škofje ali španci ali Severnoamerikanci. Vodstvo nadškofije je prevzel letos 15. januarja. Škof je bil rojen v eni izmed najmanjših vasi v kmečki družini z osemnajstimi otroki.

Kanadčani med nami. — Trenutno pomaga katoliški Cerkvi v Južni Ameriki 1548 Kanadčanov. Med njimi je 6 škofov, 396 redovnikov, 98 svetnih duhovnikov, 190 redovnih bratov, 600 redovnic, 55 članov Svetnih inštitutov in 109 laikov iz raznih poklicev.

V Guatemali ni duhovnikov. — Srednjeameriška država Guatemala ima štiri in pol milijona prebivalcev. Od teh jih je 90% katoličanov. Na enega duhovnika pride 13.000 vernikov. A to še ni točno. Če odštejemo duhovnike, ki vodijo razne zavode pride na enega duhovnika 18.000 vernikov (v ZDA je en duhovnik na vsakih 800 katoličanov!). Pomanjkanje bi bilo še občutnejše, če

bi ostali samo domači duhovniki, kajti dve tretjini so tuji misijonarji (iz ZDA, Evrope, Kanade in Meksika).

Janezova dobrota osvaja svet. — Vest iz Londona: V 14 dneh je bilo na Angleškem razprodanih 25.000 izvodov „Dnevnika Janeza XXIII.“. V največjih londonskih knjižnicah imajo v izložbah velike lepake, ki priporočajo to papeževo delo.

Dobesedno: manjka žanjcjev! — Pater Hadrijan Wetzler SVD, član kongregacije Božje besede, pripoveduje o svojem sobratu, misijonarju: „Spovedoval je skozi petdeset ur z le majhnimi presledki, po spovedovanju je bil med maševanjem tako izčrpan, da ni mogel več stati — obhajati je moral sede.“ To se je zgodilo na otoku Flores (Indonezija).

Komunisti rušijo v nadurah. — Komunistična propaganda ne pozna nobene meje: ne v času, ne v prostoru, ne v moči. — Moskovski radio oddaja naravnost v Afriko 115 ur in pol tedensko v 8 jezikih; Vzhodni Berlin 70 ur tedensko v 3 jezikih; Pekin 68 ur in 55 minut tedensko v 6 jezikih; Zofija 11 ur in 40 minut tedensko v 2 jezikih. — Skupaj 307 ur (časovni teden ima le 168 ur!) komunističnega pridiganja afriški duši. Koliko ur je posvečenih širjenju Luči in Resnice? Čigava bo Afrika?

Počasno umiranje misijonarja — gobavca. — P. Hadrijan Leperdriel, gobavi misijonar kongregacije Svetega Duha in župnik na misijonu v Bakala (Srednja Afrika) piše nekdanjim prijateljem: „Moje zdravje? O zdravju ni

več govora. Bolezen — gobavost „napreduje“ in je vedno bližje glavi. Začelo se je s sredincem na desni roki. Zdravnik ga je moral odrezati. Operacija je bila brez bolečin, ker ne ene ne druge roke ne čutim več. Zato tudi anestezijske ni bilo treba. Ko mi je zdravnik spenjal kožo, sem gledal kot na roko tujega človeka. Za tem je na vrsti prst na nogi, potem spet drugi na desni roki... Bog me kliče počasi, po delih, ne vsega naenkrat. Njegova volja se zgodi!“

Musliman podaril orgle. — Okatie Eboh, gospodarski minister v Nigeriji (Afrika), po veroizpovedi musliman, je podaril stolnici presv. Srca Jezusovega v Wari, ki jo še grade, nove električne orgle v vrednosti nad en milijon pesov.

Vodstvo Tajništva za nevernike. — Sv. oče Pavel VI. je 7. aprila t. l. ustanovil novo „Tajništvo za nevernike“. Predsednik Tajništva je dunajski kardinal Franz Koenig, tajnik pa salezijanec rev. Vincencij Miano.

Tisoč kapel v dvanajstih letih. — L. 1945 si je msgr. Bigirimwami, škof v Nyundo (Ruanda, Afrika), postavil velikanski načrt: zgradbo tisoč novih kapel, da bi tako zadostil potrebam škofije. Velikodušnost ruandskih vernikov je v naprej določenem času ureznila ves načrt: danes ima škofija Nyundo tisoč novih kapel, ki so po izrecni želji škofa vse posvečene v čast božji Materi.

Taborišča še niso zbrisana. Na Českoslovaškem je še zmeraj zaprtih najmanj trideset katoliških duhovnikov in

laikov po ječah in taboriščih za prisilna dela.

Manjka 117 cerkva. — Število prebivalstva v mestih naglo narašča ne le med nami, ampak tudi v drugih državah. Tako je npr. škof iz Versaillesa (Francija) Aleksander Renard v razgovoru z urednikom katoliškega francoskega dnevnika „La Croix“ dejal, da bodo morali do leta 1975 sezidati v okraju Seine et Oise še 117 cerkva, da bodo zadostili novim vernikom. Ako naraste v enem letu število prebivalstva približno za 120.000 oseb, bodo morali vsak mesec postaviti eno cerkev za 10.000 vernikov.

Cigansko romanje v Rim. — Cigani se pripravljajo, da poromajo v Rim med četrtim zasedanjem vatikanskega koncila. Zanje bo sv. oče maševal v cerkvi sv. Petra v nedeljo 26. septembra. To je poseben znak zanimanja in skrbi Cerkve po Pavlu VI. za ljudi, katerim je domovina ves svet in so zato še v večji meri potrebni dušnopastirske skrbi.

Po 400 letih spet nov škof na Danskem. — Prvikrat po času reforme je bila letos 16. maja na Danskem škofovska posvetitev. Za škofa je bil posvečen 37-letni jezuitski pater Martensen, ki ga je papež imenoval za škofa v Kopenhagnu. Posvetil ga je bivši apostolski administrator v Kopenhagnu naslovni škof Teodor Suhr. Slovesnost so prenašali po danskem radiu in televiziji in jo je vodil apostolski delegat za skandinavske dežele msgr. Heim.

Italijanski evharistični kongres. —

Vršil se je v Pisi od 6. do 13. junija. V imenu sv. očeta ga je vodil kardinal Florit. Kongres se je vršil pod geslom „Gospod z nami“. S tem kongresom so v Italiji slovesno zaključili proslavo 700-letnice, odkar je papež Urban IV. razglasil javno čiščenje svetega Rešnjega Telesa.

Katoliški dnevnik v Indoneziji. 1. maja je začel izhajati v Indoneziji katoliški dnevnik, ki se imenuje Bintara Rakja, kar pomeni, Ljudski glasnik. Vseh indonezijskih katoličanov je en milijon in pol, vsega prebivalstva pa skoraj sto milijonov.

Evangelij na Japonskem. Japonski škofje so določili, da bralec po branju evangelija dvigne mašno knjigo nad glavo in jo položi na prižnico, ne da bi jo poljubil. Odlok je bil izdan zaradi japonske navade, ki izključuje, da bi kdo poljubil kakršno koli stvar. Iz istega razloga so japonski škofje ukinili poljubljanje škofovskega prstana. Dvigniti z rokami nad glavo prejete predmete ima na Japonskem pomen hvaležnosti za prejeti dar. V primeru evangelija izraža globoko hvaležnost za dar božje besede.

Prodali bodo beli avtomobil svetega očeta. — Beli avtomobil, ki ga je podaril papež Pavel VI. sestri Tereziji, ustanoviteljici dobrodelnih misijonov v Kalkuti, da naj ga bi uporabila za dobrodela dela, bodo prodali za 200.000 rupij, to je za 26. milijonov lir. Ta znesek bo omenjena redovnica uporabila za zgraditev bolnišnice za gobavce v Zahodni Bengaliji na zemljišču, ki ji ga je v ta namen podarila indijska vlada.

Slovenci po svetu

Dr. Franc Jaklič — zlatomašnik. — Meseca junija je slavil svoj zlatomašniški jubilej prof. dr. Franc Jaklič, naš znanstveno najbolj dosleden raziskovalec življenja slovenskega misijonarja Friderika Baraga. Poleg dela za Baragovo beatifikacijo je napisal vrsto molitvenikov. Dolga leta je bil profesor v škofovih zavodih v št. Vidu. Sodeloval je pri mnogih verskih listih. Že v izseljenstvu je pisal v „Duhovno življenje“, „Katoliške misijone“ in druge publikacije. Ko se je po zadnji vojni umaknil v izseljenstvo je do leta 1948 deloval kot profesor verouka na slovenskih šolah v Gorici. Po več letih dela v Argentini je šel v Severno Ameriko, da bi tam uspešneje pospeševal Baragovo zadevo. K duhovniškemu jubileju mu iskreno čestitam in mu želimo blagoslova pri delu za Baragovo beatifikacijo!

P. Fortunat Zorman — srebrnomašnik. — P. Fortunat, sedanji urednik mesečnika „Ave Maria“, je bil posvečen v duhovnika 7. julija 1940 v mariborski stolnici. Begunska leta je preživel v avstrijskih taboriščih. Sedaj je v frančiškanskem središču v ZDA, v Lemontu. Srebrno sv. mašo je daroval 4. julija pri lurški votlini v Lemontu. Iskreno čestitam!

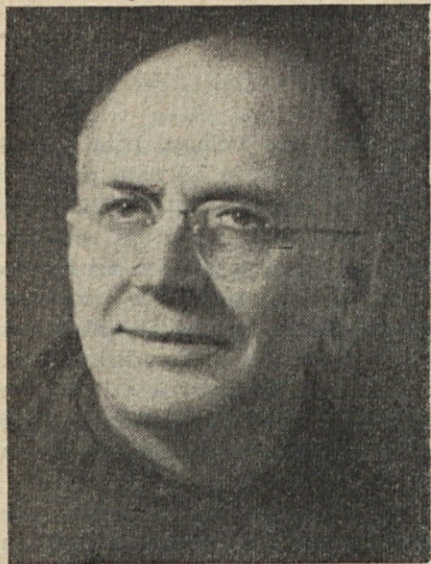
Rev. France Dolinar — 50-letnik. — V Rimu je koncem aprila t. l. obhajal 50 let življenja slovenski duhovnik. znanstvenik — zgodovinar in kulturni

delavec France Dolinar. Leta 1938 je postal duhovnik in bil nato prefekt v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Med vojno je odšel v Rim, da se izpopolni v zgodovinski stroki. Mnogo sodeluje po raznih zamajskih listih in revijah, zlasti pri Meddobju ter Glasu Slov. kulturne akcije. Splošno pozornost je vzbudil s temeljitostjo in sočnim jezikom v študijah o Slomšku in prof. Grivcu. K jubileju čestitam!

Dr. Joško Tischler — dvorni svetnik. — Dr. Joško Tischler, ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu, je prejel imenovanje za dvornega svetnika. Je prvi od koroških Slovencev, ki mu je država podelila ta častni naslov. Čestitam!

V Clevelandu (ZDA) je bila dne 8. junija 1965 v cerkvi sv. Vida maša za dušnica za pok. Narteja Velikonja. Tega dne je minilo 74 let od njegovega rojstva in dvajset let od krivične smrtnne obsodbe. Kot znano so komunisti 20. junija 1945 pisatelja Narteja Velikonja obsodili na smrt zaradi njegove ostre obsodbe komunističnih zločinov. Smrtno obsodbo so izvršili ne da bi se mogel braniti in ne da bi ga branil en sam kulturni delavec v domovini.

Smrt duhovnika. — V Trstu je umrl duhovnik Franc Schuller, star 67 let. Bil je več let kaplan v Rojanu. Zadnja njegova služba je bila v bolnišnicah pri Sv. Ivanu. Naj v miru počiva.

P. Bernard Ambrožič — zlatomašnik

— Rojen je bil l. 1892 v vasi Gabrje pri Dobrovi. Še kot gimnazijec je vstopil k frančiškankam in imel novo mašo sredi prve svetovne vojne, 22. junija 1915. Po novi maši je služboval kot profesor v Mariboru in v Kamniku na frančiškanski gimnaziji. Od l. 1919 do 1925 je nadaljeval študij na ljubljanski univerzi. Na željo frančiškanskega komisariata v Lemontu je l. 1925 zapustil delo doma in odšel v Severno Ameriko. Tu je ostal trideset let in l. 1955 začel znova delati med Slovenci v Avstraliji.

Doma je uspešno delal v mladinskih organizacijah. To je ob odhodu prekinil in začel s pionirskim delom med ameriškimi Slovenci. Bil je večletni urednik „Ave Maria“, poleg tega pisal

še v druge liste in pripravil samostojna dela. Pisanje je vpletel v ostalo duhovniško delo: misijoni, ustanavljanje novih župnij, župnikovanje, po drugi svetovni vojni ogromna karitativna delavnost, ustanovitev Baragove zveze itd. Tudi sedaj v Avstraliji je kljub starosti še vedno urednik avstralskega mesečnika „Misli“ in kljub letom še vedno živahno dela med Slovenci. K lepemu duhovniškemu jubileju mu iskreno čestitamo in prosimo Boga, da bi mu naklonil zdravja, leta in veliko duhovniškega zadovoljstva!

Praznik slovenske gimnazije v Celovcu. — V nedeljo 30. maja je slovenska gimnazija v Celovcu za zaključek šolskega leta priredila svojo slavnostno akademijo v veliki dvorani Delavske zbornice. Veliko zaslugu za uspeh akademije ima ravnatelj dr. Joško Tischler, požrtvovalni pevovodja dr. France Cigan ter ves profesorski zbor slovenske gimnazije v Celovcu.

Zaključek osnovnih šol na Tržaškem. — V nedeljo 6. junija je bila zaključna proslava vseh slovenskih osnovnih šol na Tržaškem. K triurni prireditvi se je zbralo toliko rojakov, da je v Kulturnem domu, kjer se je proslava vršila, za več udeležencev zmanjkalo prostora.

Spominska proslava na Dunaju. — Klub slovenskih študentov na Dunaju je priredil 20. maja skupno s Hrvaškimi akademskim klubom spominsko proslavo ob 10-letnici podpisa avstrijske državne pogodbe. Pozdravni govor je imel predsednik kluba Pavel Zdove, slavno:

stni govornik pa je bil avstrijski zgo-
dovinar in publicist dr. Ernest Joseph
Goerlich.

Dokumentarna razstava v Gorici. —
V dvorani Petrarca je bila od 27. maja
do 3. junija odprta zanimiva dokumen-
tarne razstava o komunističnem pre-
ganjanju za železno zaveso. Razstavo
je organiziralo središče „Oltrecortina“.
Razstava vsebuje dokumentarne foto-
grafije, ki jasno govore o vsej tragiki
preganjanja vere in svobode v komu-
nističnih državah.

Zaključek šmarnic v Gorici. —
Šmarnične pobožnosti za Slovence so
bile ob 6,15 zjutraj v stolnici, zvečer
ob 8 pa pri Sv. Ivanu. V stolnici je
stolni vikar g. dr. Humar govoril o
misijonih in o delu slovenskih misijo-
narjev. V cerkvi Sv. Ivana je msgr. dr.
Močnik govoril o svetih bratih Cirilu
in Metodu.

Koncert zbora „Lojze Bratuž“ —
23. maja je omenjeni zbor priredil
uspeli koncert. Poseben del sporeda je
bil posvečen spominu Lojzeta Bratu-
ža, žrtvi fašističnega nasilja in spomi-
nu prof. Mirka Fileja, dolgoletnega
pevovodje tega zbora.

**Zaključna prireditev gimnazije v
Trstu.** — Na praznik Vnebohoda (27.
maja) je slovenska srednja šola imela
zaključno šolsko prireditev. Spored je
vključeval najrazličnejše možnosti di-
jaškega izražanja: petje, oderska pred-

stava, telovadba, folklor. Dveurna
proslava je najlepše uspela.

**Trst in proslave v čast papežu Piju
II.** Lepe slovesnosti so bile v čast tr-
žaškega škofa Enea Silvija Piccolomi-
nija — Pija II. ob 500-letnici njegove
smrti. V soboto, 1. maja so v Sieni bla-
goslovili njemu posvečen spomenik, de-
lo slovitega Dupréja. Ob tej priliki so
prikazali tudi književno zapuščino Pi-
ja II. Proslave so bile tudi v Pienzi,
rojstnem mestu Pija II., kjer je bila
tudi posvetitev prenovljene katedrale.
Trst je bil prisoten na teh proslavah z
nadškofom msgr. Santinom in z župa-
nom dr. Franzilom.

Volitve na tržaški univerzi. Sredi
aprila so bile vsakoletne volitve v aka-
demski predstavniški svet na tržaški
univerzi. Kot prejšnja leta je tudi letos
nastopila Slovenska akademska lista
„Adria“.

Izidi so potrdili prejšnje stanje, če
izvzamemo razkol med italijanskimi ka-
toličani, ki so letos nastopili na dveh
ločenih listah, toda skupno so ohranili
isto število 11 mandatov, liberalci 6,
marksistična - komunistična levičarska
laška levica s priveski 7, samostojna
lista 5 in različni desničarji, monarhi-
sti in neofašisti prav tako na dveh li-
stah skupno 6, Slovenska akademska
lista „Adria“ kot lani 1. Potrjen je bil
lanskoletni predstavnik Danilo Lovren-
čič.

Med nami v Argentini

Začetek spominskih slavnosti ob 20-letnici slovenske narodne tragedije je bil v petek 28. maja. Tega dne so zastopniki našega osrednjega društva „Zedinjena Slovenija“ v velikem buenosaireškem hotelu „City Hotel“ v samem središču argentinske prestolnice sprejeli argentinske in inozemske časnikarje. Zbrane časnikarje številnih dnevnikov, revij in agencij je v lepo opremljenem salonu, kjer so bile razstavljene naše revije in knjige, nagovoril predsednik društva g. Božidar Fink. V govoru je v zgoščeni obliki predstavil Slovence, njihovo domovino, njihov narodni, verski in kulturni razvoj ter opozoril na nesrečo pred dvajsetimi leti in na dolžnost svobodnega sveta do komunizma. Uspeh ni izostal: naslednje dni so dnevniki začeli prinašati novice o Slovencih.

Polaganje venca. Za sprejemom, ki ga je osrednje društvo „Zedinjena Slovenija“, pripravilo dne 28. maja predstavnikom tiska, je prišla nedelja, 6. junija. Ob tretji uri so se na Trgu San Martin zbrali številni rojaki. Predstavniki „Zedinjene Slovenije“ g. Božidar Fink, g. Aleksander Majhen, g. Robert Petriček in g. Vilko Cuderman in g. Miloš Stare, tajnik NO in zastopnica slovenskih mater, ki so veliko žrtvovale pred 20 leti, ga. Marija Bajželj so ob navzočnosti zastopnikov organizacij, društev, domov in ustanov, položili mogočen venec pred spomenik o-

svoboditelja argentinskega naroda generala San Martina. Polaganje venca ob pretresljivem zvoku trombe je na zbrane rojake, med katerimi je bilo nad 90 narodnih noš, napravilo silen, žalno-zmagoslaven vtis.

Spominska proslava ob dvajsetletnici. V petek, 18. junija je bila ob 21 uri v dvorani kolegija „La Salle“, ulica Rio Bamba 650 v Buenos Airesu spominska proslava ob dvajsetletnici naših žrtev.

Proslavo je organiziralo naše osrednje društvo „Zedinjena Slovenija“. Udeležba je bila velika: nad 1.500 ljudi. Med odličniki sta bila dva generalna vikarja: msgr. Cremata iz Lomas de Zamora in msgr. Presas iz Morona, več višjih oficirjev, številni profesorji naših fantov in deklet in zastopniki raznih ustanov.

Na pričetku sta bili himni: argentinska in slovenska. Uvodni govor in pozdrav je imel g. Božidar Fink, predsednik Zedinjene Slovenije. V vsebinsko bogatem in lepo podanem govoru — v španskem in slovenskem jeziku — je živo predočil vsem zbranim pomembnost dneva. Slavnostni govornik pa je bil dr. Francisco Alberto Guido, advokat in ena izmed vodilnih osebnosti v argentinskem javnem življenju.

Po govoru pa je stopilo na oder 150 slovenskih fantov in deklet. V izredno dovršeni obliki so podali odrsko balado v osmih podobah „Obsojen sem bil.“

Balado sta napisala g. Nikolaj Jelčnik in č. g. dr. Branko Rozman. Igrali so: pričevalec (Frido Beznik), zbor mladenc (članice Slovenske dekliške organizacije), zbor mladcev (člani Slovenske fantovske zveze), sodnik-volk (Božidar Vivod), zbor volkov (gojenci zavoda škofa Rožmana), plesni zbor (Slovenska folklorna skupina iz San Justa), gojenci glasbene šole iz San Martina. Režija je bila v rokah g. Nikolaja Jelčnika, spremno glasbo je komponiral

g. prof. Alojzij Geržinič, to izvirno kompozicijo za dva klavirja sta izvajala gdč. Irena Lesar in g. prof. Geržinič, sceno pa je izdelal g. Ivan Bukovec.

Somaševanje v buenosaireški katedrali. Po položitvi venca so rojaki, nad 1500 po številu, odšli v buenosaireško katedralo, ki je posvečena Presveti Trojici. Tam je bila koncelebrirana maša, katero je poleg kardinalovega zastopnika, buenosaireškega pomožnega škofa in tajnika škofovskih konferenc msgr. Segura, sodarovalo 10 slovenskih duhovnikov in sicer: msgr. Anton Orehar, svetnik Alojzij Košmerlj,

Škof msgr. Ernesto Segura med govorom v katedrali. Ob strani direktor msgr. Anton Orehar in duhovni svetnik Alojzij Košmerlj

dr. Franc Gnidovec, dr. Filip Žakelj, župnik Gregor Mali, dr. Mirko Gogola, vikar Janez Petek, g. Janez Grile, dr. Alojzij Starc in g. Jurij Rode. — Med mašo je pel pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savelli. Ob koncu maše in po „Reši me“ je vsa stolnica zapela „Hvala, večnemu Bogu“.

**Škof Ernest Segura govori Sloven-
cem.** Po evangeliju je zbranim rojakom v katedrali spregovoril škof Segura. V govoru je med drugim dejal: „Ohranite svojo vero. Gojite in ohranite svoje jezik, svojo lepo pesem, svoje šege in navade. Tako boste ostali zvesti svojemu narodu, obenem pa boste bogatili svojo novo domovino z vrednotami, ki ustvarjajo veličino Argentine... Argentina se čuti tudi dolžnica do Slovencev. Kajti s tisočimi slovenskimi emigranti so prišli v Argentino tudi številni slovenski duhovniki. Ti so tisti, ki jih Argentina najbolj potrebuje. Ti duhovniki delajo čast Cerkvi v Argentini, ker so svoje apostolsko delovanje nesebično zastavili povsod, kjer smo jih potrebovali: po farah, bolnicah in kolegijih...“

Odkritje in blagoslovitev spomenika padlim borcem je bilo v nedeljo, 27. junija v Slovenski hiši.

Slavnost je otvoril g. Pregelj Bogo, predsednik Odbora za postavitev spominske plošče padlim borcem. Ploščo sta odkrila ga. Bajželj in g. Dolinar, v imenu slovenskih mater in očetov. Po odkritju sta sledili himni: argentinska in slovenska. Blagoslovitev je opravil g. msgr. Anton Orehar, direktor slovenskih dušnih pastirjev. Po blagoslovitvi je g. msgr. spregovoril po-

menljive besede o pomenu današnjega dne. Ga. Bajželj in g. Dolinar sta nato položila venec. Za tem se je v popolnem molku in ganjenosti zaslišal glas trobente. G. Ivan Korošec je v imenu borcev prižgal svečo. Vsi smo zmolili Očenaš za pokoj padlih borcev. Govornikov je bilo pet: g. Lojze Debevec je spregovoril za slovenske domobrance, g. Emil Cof za vodstvo Slovenske narodne vojske, g. dr. Tine Debeljak za padle kulturne delavce, g. Jernej Dobovšek — predsednik SFZ —, za mladino, g. Miloš Stare v imenu NO. Zaključno misel pa je imel g. Bogo Pregelj. S pesmijo: „Oče, mati, bratje in sestre...“ je bilo odkritje plošče, ki jo je izdelal akad. kipar g. France Ahčin, zaključeno.

Spominska plošča stoji pred vhodom v dvorano Slovenske hiše v Buenos Airesu. Pod bronastim reliefom, ki predstavlja štiri podobe — Kristusa, angela, moža in ženo, je napis, ki ga je sestavil g. dr. Tine Debeljak, vdela pa g. Ivan Bukovec in se glasi: „1941 — 1945 — Slovenskim borcem za pravo ceno človeka, blagor doma, svobodo naroda, krščansko omiko — ovenčanim v smrti s poroštvom zmage: spomin, hvaležnost, slava.“

Sledi pojasnilo tega besedila v katekizmaščini.

„Pogreznili so v jamo moje življenje, metali kamenje name, tedaj Gospod sem klical Tvoje ime, rekel si mi, ne boj se“ — (Jeremija 5, 53—58).

Za zaključek je bila sv. maša za vse padle, ki jo je daroval g. msgr. Anton Orehar, stregli pa bivši borci.

Slovenska mladina slavi žrtve okupacije in revolucije. — Prvi prizor iz odrske balade „Obsojen sem bil“. Krstna predstava v kasteljanščini je bila na slavnostni spominski proslavi 18. junija 1965 v Buenos Piresu; krstna predstava v slovenščini pa 4. julija 1965 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

Proslava slov. šolskih otrok na čast mladinskemu zavetniku, ki je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu v nedeljo, 13. junija, je bila letos v znamenju naše dvajsetletnice. Najprej je bila sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Sv. mašo je daroval g. msgr. Anton Orehar. Med sv. daritvijo je imel pridigo, v kateri je ob prazniku presv. Trojice, ob mladinskem zavetniku sv. Alojziju in ob 20-letnici naših žrtev otrokom in ostalim pokazal vzor resničnega krščanskega življenja.

Po cerkvenem delu je govoril g. Miloš Stare, tajnik NO. Odrski del,

ki je sledil, je po zamisli Mladinskega odseka na besedilo, ki ga je posebej za to priliko napisal g. Martin Mizerit, v petih slikah upodobil slovensko življenje v zadnji preteklosti. Slike so prikazale: večer v družini pred vojno, v času revolucije, odhod od doma, Vetrinje z odhodom domobrancev ter življenje v taborišču. Vse odrsko udejstvovanje, pri katerem so sodelovali slovenski tečaji iz Berazateguija, Buenos Airesa, Hurlingama, Morona, Ramos Mejía, San Martina, San Justa in Slovenske vasi, je imelo lep uspeh in je napravilo na številne navzoče močan vtis.

Zgodovinska drama „Konjeniška izvidnica“ v San Justu. Kulturni odsek Našega doma v San Justu je uprizoril v nedeljo, 30. maja Františka Langerja zgodovinsko dramo v treh dejanjih „Konjeniška izvidnica“ in sicer v tamošnji župnijski dvorani. Igro je režiral g. Janez Špeh. Igrali so: režiser, gg. Ivan Oven, Jože Možina, Janez Perharič, Janez Hren, Milan Juvančič, Franc Miklavc, Tone Bergant, Marijan Indihar, Jože Draksler in Janez Frontini. Sceno je izdelal g. Tone Oblak, predsednik Našega doma.

Spominski večer v Ramos Mejiji. V soboto, 12. junija je bil v Slomškovem domu v Ramos Mejiji večer posvečen našim žrtvam. Na sporedu so bile recitacije: (dr. Jože Krivec, g. Holozan, gdč. Andreja Brula), simbolični prizor (gdč. Marjana Hribar in gdč. Vladi Brula), petje moškega zbora „Gallus“ (dr. Julij Savelli) in šolskih otrok (gdč. Anica Šemrov) in zvočni trak ter govor g. Šifrerja, predsednika Slomškovega doma.

Rojaki v Mendози so se spomnili 20-letnice naše narodne tragedije in odhoda v tujino v nedeljo, 27. junija. Ob tej priložnosti je daroval sv. mašo mendoški nadškof msgr. dr. Alfonz M. Buteler. Zastopniki Slovencev so pred kip osvoboditelja argentinskega naroda San Martina položili lep venec. — V maju pa je bil občni zbor „Društva Slovencev“. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika ing. agr. Marko Bajuk,

za podpredsednika, France Jerovšek, za tajnika Stane Grebenc, za blagajnika Miha Zarnik, za gospodarja Pavle Bajda, za odbornike: Cvetka Grintal, Janka Bajda in Ivan Šorc, za namestnike odbornikov: arh. Božidar Bajuk (ml.) in Rudi Škamlec; v nadzorni odbor: Jože Bajda, Luka Grintal in Karel Kavka (ml.); za predsednika razsodišča pa Pavel Božnar.

Podoba Marije Pomagaj v Slomškovem domu. V nedeljo 30. maja je v Slomškovem domu našla svoje zavetje podoba Marije Pomagaj. Sliko je ponaročila g. Janka Mernika, SDB izdelal slikar Jerina za taboriščno kapelo v Peggezu pri Lienzu. Od leta 1949 pa do 30. maja 1965 je visela v ramoški župni cerkvi. Podobo je sprejel g. Marijan Šifrer, predsednik doma. V govoru je med drugim dejal: „Daj nam moč, da bomo kot katoličani in kot Slovenci svoje poslanstvo izpolnili do konca“.

Slovensko katoliško akademsko društvo (SKAD), je v soboto, 29. maja slavilo svojo desetletnico. Bila je v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Najprej je bila maša, katero je daroval duhovni asistent p. dr. Alojzij Kukovica, S. J., nato pa redni občni zbor, na katerega so bili povabljeni zastopniki naših osrednjih organizacij. V novi odbor društva, ki šteje 50 članov in članic, so bili izvoljeni: Andrej Žužek, Božo Vivod, Jože Žakelj, Jožejka Derbeljak, Tomaž Kralj in Franci Sušnik.

Pastirsko pismo škofa dr. J. Jenka. Apostolski administrator je poslal duhovnikom Slovenskega Primorja lepo pastirsko pismo, v katerem razlaga naloge, ki jih čakajo in jih toplo vabi k sodelovanju.

Enotna verska uprava Slovenskega Primorja. Sveta stolica je dala dovoljenje, da se osnuje enotno upravno središče za dele goriške in tržaške škofije, ki so pod Jugoslavijo in ki jih upravlja apostolski administrator škof dr. Jenko. Pod njegovo upravo spada tudi slovenski del reške škofije. Upravno središče je v Kopru.

Mohorjeva družba v Celju je izdala za leto 1965 naslednje knjige: Koledar Mohorjeve družbe za leto 1965; Janez Kmet: Dom nad Borštom; Anton Kocjančič: Stara Pokljuka in druge povesti; Ksaver Meško: Mladim srcem in Kramolc-Tome: Slovenska pesmarica.

Birmovanje v letu 1965. Birma, združena s kanonično vizitacijo, bo letos v dekanijah Kranj, Litija in Žužemberk. Pričetek bo na belo nedeljo, 25. aprila, zaključek pa v nedeljo, 22. avgusta. Pri birmi morajo vse zunanje slovesnosti in tudi pozdravi v cerkvi odpasti.

Postna postava v Sloveniji. Na podlagi odloka svete koncilске kongregacije velja v Sloveniji sledeča postna postava:

Strogi post je ukazán štirikrat v letu, dvakrat v postu: na pepelnico in na veliki petek ter dvakrat v adventu: 7. decembra in 24. decembra. Samo zdržek ali navadni post pa je ukazán vse petke v letu.

Nova župnija v Ljubljani. Z dnem 1. januarja 1965 je bila ustanovljena pri sv. Križu na Žalah v Ljubljani nova župnija.

Župnija št. Jošt nad Vrhniko je dne 11. oktobra 1964 obhajala lep jubilej: 300-letnico farne cerkve. Na žegnanjsko nedeljo dne 11. oktobra je generalni vikar in proš dr. Stanko Lenič ob sodelovanju kanonika dr. Antona Čepona in sosednih duhovnikov opravil lepo slovesnost v ozaljšani cerkvi, ki je bila polna vernikov kljub zelo slabemu vremenu. Neizbrisno bo ostala v srcih vernikov zlasti lepa in globoka pridiga o nadnaravnem pomenu hiše božje, ki je naš skupen dom.

Ljubljanska nadškofija v številkah. Iz škofijskega lista, ki je izšel 1. januarja t. l. je razvidno, da deluje v nadškofiji trenutno 302 svetna in 114 redovnih duhovnikov. Leta 1964 je umrlo 19 duhovnikov, posvečenih je pa bilo 6 novih. Povprečna starost je 60 let. Nezasedenih župnij je 32. Nadškofija šteje 650.000 duš, kar znači, da pride na vsakega duhovnika 1600 vernikov. Pred l. 1941 jih je prišlo 1000.

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazilija:

Paroquia do
Santissimo Sacramento,
R. Tutola 1125,
Vila Mariana,
Sao Paulo — S. P.,
Brasil

Z. D. A.:

Rev. Julij Slapšak
6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio, U. S. A.
Slovenska pisarna
Baragov dom
6304 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio, U. S. A.

Kanada:

Ivan Marn.
131 A Treeview Drive
Toronto 14, Ont.
Canada

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Pličanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia, Italia

Avstrija:

Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
mejljo (razen Uruguaya)
850 pesov.

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;
za Avstrijo 95 šillingov
za Italijo 2.000 lir;
drugod
protivrednost dolarja.

Ena daritev — en duh	449
Bog jih je zasledoval	450
Misli koncila o cerkveni glasbi	453
Razmišljanje, ko se mrači	458
Mravljetovim v spomin	460
F. M. Dostojevski —	
trpljenje je največji vir ljubezni	464
Marijino vnebovzetje	468
Koncilski očetje v Lurdu	474
Trpljenje ni zastoj	477
Za mlade ljudi	478
Ali more mlad človek danes še biti veren	478
Podrti viharnik	480
Pomen samovzgoje	483
Poštevanka vljudnosti kristjana	485
Pastirsko pismo	487
Molitveni namen	490
Iz dnevnika Janeza XXIII.	491
Proces proti Jezusu	495
Glas iz Rima	498
Svetovne novice	500
Slovinci po svetu	503
Med nami v Argentini	506
Od doma	511

LETO XXXII.

Štev. 8

AVGUST 1965

**PROSIMO PORAVNAJTE
NAROČNINO!**

Nakazila na naslov:
Antonio Orehar
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires, Argentina

slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar), urejujeta pa dr. Branko Rozman in dr. Alojzij Starc. Editor resp.: Msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Bs. As. Registro de la Prop. Intel. N° 843.966

Tiska Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires

Križ — znamenje močne vere, trdnega upanje in goreče ljubezni

Na drugi strani ovitka: Koncelebracija slovenskih duhovnikov
s škofom msgr. E. Segura v buenosaireški stolnici

Ovitek: arh. Marijan Eiletz

